

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

GRADA MOSTARA za 2015. godinu

Broj: 05-05/16

Sarajevo, kolovoz 2015. godine

KAZALO

I.	NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE.....	1
II.	IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI.....	4
1.	Uvod.....	4
2.	Predmet, cilj i obujam revizije.....	4
3.	Postupanje po preporukama iz prethodnog izvješća.....	5
4.	Sustav unutarnjih kontrola i unutarnja revizija.....	5
5.	Proračun Grada Mostara i izvršćivanje.....	7
6.	Izvršenje Proračuna.....	9
6.1	Prihodi i primici.....	9
6.1.1	<i>Prihodi od poreza.....</i>	<i>9</i>
6.1.2	<i>Neporezni prihodi.....</i>	<i>9</i>
6.1.3	<i>Primljeni grantovi.....</i>	<i>11</i>
6.2	Rashodi, izdaci i financiranje.....	11
6.2.1	<i>Plaće i naknade troškova uposlenih.....</i>	<i>11</i>
6.2.2	<i>Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge.....</i>	<i>12</i>
6.2.3	<i>Tekući grantovi.....</i>	<i>15</i>
6.2.4	<i>Kapitalni grantovi.....</i>	<i>17</i>
6.2.5	<i>Izdaci za nabavu stalnih sredstava.....</i>	<i>18</i>
6.3	Financijski rezultat.....	19
7.	Imovina obveze i izvori sredstava.....	19
7.1	Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	20
7.2	Kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe.....	20
7.3	Stalna sredstva.....	22
7.4	Kratkoročne obveze i razgraničenja.....	23
7.5	Dugoročne obveze i razgraničenja.....	23
8.	Vanbilančna evidencija.....	25
9.	Javne nabave.....	25
10.	Popis imovine, potraživanja i obveza.....	25
11.	Komentar.....	27
III.	SAŽETAK DANIH PREPORUKA.....	28
IV.	PRIVITAK GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	30
1.	Bilanca stanja na dan 31.12.2015. godine.....	31
2.	Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2015. godinu.....	33
3.	Izvješće o novčanim tijekovima za 2015. godinu.....	36

I. NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

Temelj za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Grada Mostara** za 2015. godinu (Račun prihoda i rashoda, Bilanca stanja, Izvješće o kapitalnim izdatcima i financiranju, Posebni podaci o plaćama i broju uposlenih, Godišnje izvješće o izvršenju proračuna, Izvješće o novčanim tijekovima) na dan 31. prosinca 2015. godine i usuglašenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Grada Mostara odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno prihvaćenim okvirom finansijskog izvješćivanja, tj. Zakonom o proračunu u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH. Ova odgovornost obuhvata kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prijevare i greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u danim okolnostima.

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Grada Mostara je odgovorno i za poslovanje sukladno Zakonu o javnim nabavama i drugim relevantnim propisima, uključujući i odredbe zakona i propisa temeljem kojih su transakcije i iznosi objavljivani u finansijskim izvješćima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima temeljem provedene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i primjenjivim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama danim u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvješćima usljed prijevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra unutarnje kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, u cilju odabira revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efikasnosti unutarnjih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvješća.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvješćima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usuglašene sa odgovarajućim zakonskim propisima. Ova odgovornost uključuje provođenje procedura, kako bi se dobili revizijski dokazi o tome da li se sredstva koriste za namjene utvrđene zakonima i propisima. Procedure uključuju procjenu rizika od značajnog neslaganja sa zakonima.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju temelj za naše mišljenje.

Temelj za izražavanje mišljenja:

- 1. Stalna sredstva i izvori stalnih sredstava Grada Mostara, na dan 31.12.2015. godine, nisu usuglašeni za 17.454.310 KM, od čega se na neusuglašena stanja iz 2015. godine odnosi 385.885 KM, a na neusuglašena stanja iz ranijih godina 17.068.425 KM, što nije sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH (točka 7.3. Izvješća);**

2. **Kratkoročna potraživanja** iskazana na dan 31.12.2015. godine u iznosu od 22.323.402 KM, koja se najvećim dijelom (20.877.531 KM) odnose na potraživanja iz ranijeg razdoblja, nisu realno iskazana, s obzirom da za određena potraživanja ne postoji dokumentacija koja potvrđuje validnost iskazanih potraživanja, kao i razdoblje iz kojeg datiraju, nije izvršen popis istih, niti je izvršeno usuglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem potraživanja, a što nije sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, Zakonu o računovodstvu i reviziji FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH (točka 7.2. Izvješća);
3. **Financijski rezultat** za 2015. godinu nije točno iskazan za najmanje 1.622.292 KM, s obzirom da su evidentirane na vanbilančnoj evidenciji dospjele obveze po pravomoćnim presudama i izvršnim sudskim rješenjima, a ne na odgovarajućoj bilančnoj poziciji rashoda i izdataka, kako je propisano člankom 76. Zakona o proračunima u FBiH, zbog čega su obveze i rashodi, kao i financijski rezultat podcijenjeni za navedeni iznos (točka: 8. Izvješća);
4. **Dugoročne obveze** temeljem 2 (dva) kredita: Kredit Svjetske banke za projekat Urbana infrastruktura I IDA 39540 (621.118 SDR u protuvrijednosti 1.290.511 KM) i kredit Urbana infrastruktura II IDA 39541 Parking Mostar (2.640.000 SDR bez iskazane protuvrijednosti u KM), nisu iskazane u poslovnim knjigama Grada Mostara, zbog čega su dugoročne obveze za 2015. godinu podcijenjene za navedene iznose, a što nije sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH (točka 7.5. Izvješća);
5. **Dodjeljivanje grantova** neprofitabilnim organizacijama u iznosu od 421.084 KM, nije vršeno na temelju mjerljivih kriterija za dodjelu tekućih grantova udrugama građana, kako bi se osigurala transparentnost trošenja javnih sredstava (točka 6.2.3. Izvješća);
6. U 2015. godini zaključeni su ugovori o djelu u iznosu od 103.854 KM (bruto 122.547 KM), za poslove koji su najvećim dijelom utvrđeni Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji i predstavljaju redovite poslove uposlenih, kao što su: računovodstveni poslovi, poslovi savjetnika gradonačelnika za financije, poslovi pružanja pravnih i stručnih usluga braniteljima, te poslovi koje obavljaju vatrogasci (točka 6.2.2. Izvješća);
7. **Popis imovine i obveza** za 2015. godinu, kao ni usuglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obveza na dan 31.12.2015. godine, nije izvršen na način i u rokovima sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH (točka 10. Izvješća).

Negativno mišljenje

Po našem mišljenju, zbog značaja stavki opisanih u „Temelju za izražavanje mišljenja“, financijska izvješća Grada Mostara, **ne prikazuju istinito i fer** po svim bitnim pitanjima stanje imovine i obveza na dan 31.12.2015. godine, rezultate poslovanja i novčani tijek za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenim okvirom financijskog izvješćivanja.

Financijske informacije i transakcije prikazane u financijskim izvješćima Grada Mostara tijekom 2015. godine, nisu bile u svim materijalno značajnim aspektima usuglašene sa odgovarajućim zakonskim i drugim propisima.

Skretanje pozornosti

Bez utjecaja na izraženo mišljenje, skrećemo pozornost na sljedeće:

Statut Grada Mostara proglasio je Visoki predstavnik svojom Odlukom 28.01.2004. godine i isti je još uvijek na snazi na privremenoj osnovi sve dok ga ne usvoji Gradsko vijeće u odgovarajućoj formi, bez izmjena i dopuna i bez dodatnih uvjeta. Statutom su definirane nadležnosti Gradskog vijeća, koje se ne mogu provoditi u sadašnjim uvjetima, jer Gradsko vijeće Grada Mostara ne postoji od 2012. godine, s obzirom da 2012. godine nisu provedeni lokalni izbori u Gradu Mostaru. Zbog nastale situacije, ne donose se odluke koje su od vitalnog značaja za funkcioniranje Gradske uprave Grada Mostara, a koje su u nadležnosti Gradskog vijeća, a nisu propisane niti su dane ovlasti gradonačelniku da donosi iste, što dodatno usložnjava i utječe na financijsko poslovanje Grada Mostara (točka 4. Izvješća).

Sarajevo, 18.08.2016. godine

Zamjenik generalnog revizora

Dragan Kolobarić, dipl.oec

Generalni revizor

Dževad Nekić, dipl.oec

II. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI

1. Uvod

Grad Mostar (u daljnjem tekstu: Grad) je jedinica lokalne samouprave, koja je nastala administrativnim ujedinjenjem šest gradskih općina i Distrikta/Središnje zone Odlukom Visokog predstavnika, koju je donio 28.02.2004. godine, proglašavajući Statut Grada, koji je stupio na snagu 15.03.2004. godine. U Gradu je formirano 6 (šest) gradskih područja, koja odgovaraju bivšim gradskim općinama. Područje Grada i šest gradskih područja čine izborne jedinice. Podružnice Gradske uprave su formirane u gradskim područjima isključivo u svrhu pružanja maksimalnog obujma usluga građanima u njihovom okruženju.

Statutom su utvrđena prava, obveze i odgovornosti Grada, kao i njegovo ustrojstvo, financiranje i djelokrug lokalne samouprave.

Odlukom o organizaciji Gradske uprave Grada Mostara¹ utvrđeni su temelji unutarnjeg ustrojstva, djelokrug i način rada jedinstvenog organa uprave Grada Mostara sukladno Statutu.

Grad obavlja poslove lokalne samouprave utvrđene Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH² i Statutom Grada, vodi upravni postupak u stvarima iz svoje nadležnosti, obavlja upravni nadzor nad obavljanjem prenesenih poslova kao i nad obavljanjem povjerenih javnih ovlaštenja gospodarskim društvima, ustanovama i drugim pravnim subjektima, priprema nacрте i prijedloge odluka i drugih općih akata koje donose Gradsko vijeće i gradonačelnik, pruža stručnu pomoć i drugu pomoć građanima, te obavlja upravne i stručne poslove određene Zakonom i Statutom.

Organi Grada su **Gradsko vijeće** (koje se sastoji od 35 vijećnika), a koje nije konstituisano nakon isteka mandata vijećnika u 2012. godini i **Gradonačelnik**, koji je nositelj izvršne vlasti i provodi odluke Gradskog vijeća, odgovoran je za funkcioniranje Grada u okviru proračuna, koje je usvojilo Gradsko vijeće. U Gradskom vijeću su zastupljena najmanje 4 predstavnika iz reda svakog konstitutivnog naroda i jedan iz reda Ostalih. Nijedan od konstitutivnog naroda ne može imati više od 15 vijećnika. U svakom gradskom području se biraju po 3 vijećnika. Preostalih 17 vijećnika se bira na području Grada kao jedne izborne jedinice (Gradska lista). Najmanje 4 kandidata iz reda svakog konstitutivnog naroda i jedan kandidat iz reda Ostalih sa Gradske liste se biraju u Gradsko vijeće. Raspodjela mandata u Gradskom vijeću se vrši sukladno Izbornom zakonu BiH. Gradonačelnik je nositelj izvršne vlasti Grada, predstavlja Grad, provodi odluke Gradskog vijeća, a Odluke Grada koje stvaraju prava i obveze donose se u pisanoj formi sa službenim pečatom Grada. Gradonačelnik odgovara za rad Gradske uprave i nadređen je svim državnim službenicima i uposlenicima Gradske uprave sukladno Ustavu i drugim zakonima.

Funkcije Grada se financiraju kroz proračun koji donosi Gradsko vijeće. Obzirom da Gradsko vijeće nije imenovano od 2012. godine, jer u toj godini nisu provedeni izbori za Grad, pa su u svrhu njegovog financiranja izvršene izmjene i dopune Zakona o proračunima u FBiH³, kojima su dana ovlaštenja gradonačelniku Grada, da uz suglasnost načelnika Odjela za financije i proračun, donese Proračun Grada Mostara za 2015. godinu.

Prema Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Gradske uprave Grada, predviđeno je ukupno 567 uposlenika, a na dan 31.12.2015. godine, bilo ih je ukupno 519 uposlenika.

Sjedište Grada je u ulici Hrvatskih branitelja br. 2 u Mostaru.

2. Predmet, cilj i obujam revizije

Predmet revizije su financijska izvješća Grada za 2015. godinu i usuglašenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije financijskih izvješća je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o financijskim izvješćima koji su predmet revizije, tj. da li financijska izvješća, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju

¹ Gradski službeni glasnik 14/04

² „Sl. novine FBiH“, br. 49/06

³ Službene novine FBiH, br. 8/15

financijsko i materijalno stanje Grada na dan 31.12.2015. godine, izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usuglašeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su financijska izvješća sačinjena sukladno posebnim propisima o računovodstvu i financijskom izvješćivanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena sukladno internim planskim dokumentima revizije, sa prekidima, u razdoblju od siječnja do svibnja 2016. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. Postupanje po preporukama iz prethodnog izvješća

Ured za reviziju institucija u FBiH po drugi put obavlja reviziju financijskih izvješća Grada Mostara. U prethodnoj reviziji za 2001. godinu dano je uvjetno (s rezervom) mišljenje. Imajući u vidu da je Grad Mostar do 2004. godine bio jedna od 7 (sedam) jedinica lokalne samouprave na području Grada Mostara, a od 2004. godine iste su ujedinjene, Odlukom Visokog predstavnika u jedinstvenu jedinicu lokalne samouprave-Grad Mostar, kao i zbog značajnog protoka vremena u kojem je bilo značajnih izmjena zakonske i podzakonske regulative, temeljem koje su dane kvalifikacije i preporuke, u obavljenoj reviziji za 2015. godinu, nismo mogli izvršiti ocjenu postupanja po istima.

4. Sustav unutarnjih kontrola i unutarnja revizija

Rukovodstvo Grada je odgovorno za uspostavljanje i primjenu sustava unutarnjih kontrola, a faktor koji najviše utječe na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrijednovanje rezultata rada, sustav nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih propisa. Najznačajniji unutarnji akti Grada su Statut i Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji Gradske uprave Grada Mostara.

Statut Grada Mostara proglasio je Visoki predstavnik svojom Odlukom 28.01.2004. godine i isti je još uvijek na snazi na privremenoj osnovi sve dok ga ne usvoji Gradsko vijeće u odgovarajućoj formi, bez izmjena i dopuna bez dodatnih uvjeta (Br. 183/04 od 28.01.2004. godine). Statut se do sada mijenjao samo jednom, o čemu je također donesena Odluka visokog predstavnika br. 17/09 iz prosinca 2009. godine. Sukladno Statutu, u nadležnosti Gradskog vijeća su, između ostalog, poslovi koji se odnose na donošenje proračuna Grada i usvajanje Izvješća o izvršenju proračuna Grada (polugodišnji i godišnji) na prijedlog gradonačelnika, donošenje propisa o osnivanju i djelokrugu organa uprave Grada, donošenje zaključaka u svezi s radom gradonačelnika, kao i davanje suglasnosti na Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu organa uprave Grada.

Gradsko vijeće kao najviši organ Grada, nadzire rad Gradskog poglavarstva i gradonačelnika. Statutom je definirano da Vijeće ima predsjednika i dva zamjenika predsjednika, koji ne mogu biti iz reda istih konstitutivnih naroda. Isto se bira na neposrednim izborima, ali obzirom da 2012. godine nisu bili organizirani izbori u Mostaru, pa Grad, od tada funkcioniše bez Gradskog vijeća.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji Gradske uprave Grada Mostara (u daljnjem tekstu: Pravilnik), sukladno Zakonu o organizaciji organa uprave u FBiH i drugim propisima, utvrđuju se: unutarnje ustrojstvo, vrste i nazivi organizacijskih jedinica, njihova nadležnost i djelokrug rada, sistematizacija radnih mjesta po organizacijskim jedinicama, broj izvršitelja sa opisom posla za svakog državnog službenika i namještenika sa potrebnim uvjetima u pogledu stručne spreme i drugih uvjeta, način rukovođenja, programiranje i planiranje poslova, prava i odgovornosti državnih službenika i namještenika u obavljanju poslova, kao i druga pitanja važna za unutarnje ustrojstvo i rad Gradske uprave.

Gradska uprava se sastoji od posebnih unutarnjih organizacijskih jedinica: Tajništvo gradonačelnika, Gradski odjeli, Gradske službe, Služba unutarnje kontrole, Stručna služba Gradskog vijeća.

Sukladno članku 86. Zakona o proračunima u FBiH, Grad je obavezan urediti **sustav unutarnje kontrole**, kako bi se osiguralo izvršavanje aktivnosti u okviru osnovne djelatnosti. Temeljem prezentirane dokumentacije, konstatirano je da Grad nije donio **Pravilnik o unutarnjim kontrolama**, iako je istim trebalo obuhvatiti sve značajne funkcije i aktivnosti Grada (opisi procesa), na temelju kojih se utvrđuje stepen rizika (visok, srednji i nizak) po aktivnostima i predlažu mjere za spriječavanje mogućnosti pojave grešaka, nepravilnosti, neovlaštene uporabe ili neodgovarajućih rezultata programa, kao i eventualnih zlouporaba ili lošeg upravljanja.

Značajnim smatramo za istaći da Grad nije donio sljedeće unutarnje procedure kojima se osigurava efikasan sustav unutarnjih kontrola, kao što su: procedure načina evidentiranja i plaćanja ulaznih faktura, stvaranja obveza, o uvjetima i načinu korištenja službenih vozila, o načinu korištenja i uporabe mobilne i fiksne telefonije, o poklonima i reprezentaciji, procedure vezane za signiranje, sortiranje i odlaganje radne dokumentacije, procedure za pristup informacijama, pravilnik o obrazovanju i usavršavanju uposlenih, što može imati utjecaja na funkcioniranje Grada.

Kada su u pitanju kontrolne aktivnosti, utvrdili smo da se u svim slučajevima ne provode dosljedno propisane procedure vezane za funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola, što je imalo za posljedicu određene propuste, a odnose se na sljedeće: trošenje sredstva iznad visine utvrđene u financijskom planu, evidentiranje dugoročnih obveza, praćenje ostvarivanja prihoda, praćenje namjenskog utroška dodijeljenih značajnih proračunskih sredstava sa pozicije grantova, iskazivanje prihoda sukladno modificiranom računovodstvenom principu nastanka poslovnog događaja, obračun amortizacije stalnih sredstava, neusuglašenosti stalnih sredstava i izvora sredstava, usuglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obveza, neblagovremeno poduzimanje aktivnosti u svezi potraživanja, evidentiranje poslovnih promjena na odgovarajućim pozicijama, kao i zaključivanje ugovora sa ustanovama od javnog interesa za Grad.

Unutarnja revizija

Člankom 87. Zakona o proračunima u FBiH, definirano je da praćenje i ocjenjivanje sustava unutarnjih kontrola vrši unutarnja revizija sukladno propisima kojima se regulira oblast unutarnje revizije. Sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilniku o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH, donesena je Povelja unutarnje revizije Grada Mostara 09.12.2013. godine.

Člankom 55. Statuta Grada Mostara, kojeg je proglasio visoki predstavnik u BiH, definiran je unutarnji nadzor kao neovisna i objektivna funkcija procjene nadzora nad financijskim, materijalnim i računovodstvenim poslovanjem proračunskih korisnika, te nad zakonitošću uporabe proračunskih sredstava, a u cilju pravilne, ekonomične, namjenske i efikasne uporabe resursa. Istim je definirana Služba za unutarnji nadzor (u nastavku: Služba) koja ima izravan pristup relevantnom odjelu za financije, Gradskoj upravi, institucijama Grada, te svim drugim korisnicima proračuna. Za svoj rad je odgovorna Gradskom vijeću. Prema Statutu, Služba provodi redovit unutarnji nadzor svih institucija Grada, te izrađuje i podnosi gradonačelniku kvartalnu analizu u svezi sa izvršavanjem proračuna i ista se prezentira Gradskom vijeću. Analiza, pored ostalog, sadržava uporedni pregled utvrđenih i stvarnih prihoda i rashoda, kao i prijedlog mjera za poboljšanje stanja. Preporuke i prijedlozi mjera koje daje Služba, moraju se bez odlaganja provesti nakon prezentacije. Statutom je također regulirano da Služba posebno daje mišljenje o godišnjem izvješću o izvršenju proračuna koji podnosi izvršni organ Grada. U obvezi Službe je i da redovito nadgleda sve račune, a kada se radi o elektronskoj obradi podataka, Služba mora kontrolirati mehanizme prije početka njihove uporabe. Također, gradonačelnik, glavni savjetnik i načelnik relevantnog odjela za financije ili gradski vijećnici, mogu, ako smatraju neophodnim, dodijeliti i druge zadatke šefu Službe, vezano za nadzor tendera, pravilno i ekonomično funkcioniranje Uprave ili učestvovanje Grada u javnim poduzećima. Prema Statutu, šef unutarnjeg nadzora mora posjedovati odgovarajuće kvalifikacije i dokazano iskustvo u reviziji.

Obzirom da je u Federaciji BiH na snazi Zakon o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, kao i podzakonski akti koji reguliraju ovu oblast, prema kojem je Grad Mostar trebao formirati Jedinicu unutarnje revizije, ista nije formirana, obzirom na obveznost postojanja Službe za unutarnji nadzor, sukladno Statutu Grada.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Gradske uprave, sistematizirano je 6 (šest) radnih mjesta u navedenoj Službi, a popunjeno 4 (četiri), uključujući šefa Službe. Navedeni Pravilnik je dostavljen Središnjoj harmonizacijskoj jedinici na davanje mišljenja o istom, kao i odgovor na akt Federalnog ministarstva financija od 19.11.2014. godine o uspostavi jedinice unutarnjoj revizije. U odgovoru se navodi da Grad Mostar nije izvršio usuglašavanje Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu u dijelu koji se odnosi na Službu unutarnjeg nadzora sa Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH, koji je objavljen u 2013. godini i njegove izmjene u 2014. godini, obzirom da Grad Mostar nema Gradsko vijeće od studenog 2012. godine, koje daje suglasnost na Pravilnik sukladno zakonima i Statutu Grada Mostara.

Uvidom u Pravilnik o radu Službe, konstatirano je da se Godišnji plan i program rada Službe dostavlja Gradskom vijeću. Prpratni akt (od 15.01.2015. godine), o dostavljanju Godišnjeg plana i programa Službe za 2015. godinu je naslovljeno na Gradsko vijeće i Odbor za financije i poreznu politiku koji ne postoje, kao i na gradonačelnika, koji se nije izjašnjavao o istom. Rasporedom timova za nadzor u 2015. godini, određeno je da se uposlenici Službe raspoređuju u dva tima, ali je raspored sačinjen samo za jedan tim za svih 9 planiranih nadzora, bez točno utvrđenog termina obavljanja nadzora. Prema Rasporedu predviđen je nadzor Proračuna Grada Mostara u cjelini, odobravanje, evidentiranje i realiziranje istog za 2014. godinu, tri javna poduzeća („Deponija“, „Uborak“ i „Komunalno“), dvije ustanove (Dječiji vrtići: „Ciciban“ i „Mostar“), rashodi po sudskim sporovima Grada Mostara, realizacija preporuka iz Izvješća za 2013. i 2014. godinu i financiranje materijalnih troškova osnovnih škola-usklađenost sa propisima 2011., 2012. i 2013. godine – preneseni nadzor iz 2014. godine. Svi planirani nadzori su i izvršeni. Također je izvršen jedan neplanirani nadzor po zahtjevu (Izvješće o reviziji financijskih izvješća Zdravstvene ustanove „APOTEKA STARI GRAD“ za 2014. godinu i razdoblje do 30.03.2015. godine), te sačinjeno Izvješće sa skraćenim pokazateljima poslovanja više poduzeća za 2014. godinu. Izvješće je dostavljeno navedenoj ustanovi i gradonačelniku, a naslovljeno je i na Gradsko vijeće i Odbor za financije i poreznu politiku Gradskog vijeća.

Pravilnikom o radu je definirano da Služba najmanje jednom godišnje podnosi Izvješće o radu za proteklu godinu, Odboru za proračun i financije Gradskog vijeća, kao i Gradskom vijeću. Navedenim Pravilnikom nije definirano u kojem vremenskom razdoblju se dostavlja navedeno Izvješće. Izvješće o radu Službe za nadzor za 2015. godinu je dostavljeno nadležnim sukladno navedenom Pravilniku.

Sukladno članku 44. Zakona o proračunu u FBiH i Pravilniku o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti, u zakonski utvrđenom roku je sačinjena i predana Izjava o fiskalnoj odgovornosti.

Donijeti Pravilnik o unutarnjim kontrolama – unutarnjim kontrolnim postupcima sukladno Zakonu o proračunima u FBiH,

Poboljšati funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u dijelu utvrđenih nedostataka s ciljem otklanjanja istih i dosljedne primjene zakonskih i ostalih propisa.

5. Proračun Grada Mostara i izvješćivanje

Proračun Grada za 2015. godinu je donio gradonačelnik 08.05.2015. godine, uz suglasnost načelnika za financije i nekretnine, sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama zakona o proračunima u FBiH⁴, kojim je regulirano da će gradonačelnik Grada, izuzetno i isključivo u svrhu osiguranja financiranja Grada Mostara u 2015. godini, donijeti Odluku o privremenom financiranju za razdoblje 01.01.-31.03.2015. godine, Proračun za 2015. godinu i Odluku o izvršenju Proračuna Grada za 2015. godinu, uz suglasnost načelnika za financije Grada i odgovoran je za njegovu provedbu. Navedeni Zakon je donesen obzirom da Grad nema Gradskog vijeća od 2012. godine. Proračun Grada je sačinjen temeljem ostvarenja istog za 2014. godinu i procjene za 2015. godinu i istim su planirani uravoteženi prihodi i primici, rashodi i izdaci u iznosu od 51.187.289 KM. Za razdoblje 01.01.-31.03.2015. godine na snazi je bila Odluka o privremenom financiranju Grada koju je donio gradonačelnik također, uz suglasnost načelnika za

⁴ „Sl.novine FBiH“, br 08/15

financije i nekretnine. Istom su planirani ujednačeni prihodi i rashodi u iznosu od 10.711.974 KM, što je srazmjerno utrošenim sredstvima tromjesečnog prosjeka za prethodnu fiskalnu godinu.

Uvidom u proceduru izrade Proračuna Grada za 2015. godine konstatirano je sljedeće:

- Proračun Grada nije donesen u zakonskom roku sukladno članku 35. Zakona o proračunima u FBiH,
- nedosljednost u izvršavanju propisanih procedura, s obzirom da odjeli Grada nisu dostavili ili su kasnili u dostavljanju podataka (tabela i obrazloženja istih) za izradu nacrtu Proračuna Grada za 2015. godinu, sukladno sa Smjernicama za izradu proračuna,
- nije sačinjen proračunski kalendar za izradu Proračuna za 2015. godinu, što je obveza sukladno članku 15. Zakona o proračunima u FBiH,
- Proračun ne sadrži planirani broj radnih mjesta i kvalifikacijsku strukturu uposlenih, što je obveza sukladno članku 20. stavak 3. točka 3. Zakona o proračunima u FBiH,
- nije sačinjen Plan nabave stalnih sredstva koji mora biti usuglašen sa proračunom sukladno članku 20. Zakona o proračunima u FBiH, niti je Plan izdataka za kapitalne investicije, kao sastavni dio posebnog dijela Proračuna za 2015. godinu, sačinjen sukladno članku 20. i 22. Zakona o proračunima u FBiH.

Temeljem navedenog smatramo da nije u potpunosti osigurano donošenje Proračuna Grada Mostara za 2015. godinu, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH.

Nakon razmatranja Izvješća o ostvarenim prihodima i rashodima Grada za razdoblje siječanj-rujan 2015. godine, u kojem je iskazano smanjenje prihoda u odnosu na plan pristupilo se izradi Rebalansa Proračuna Grada za 2015. godinu, koji je također donio gradonačelnik uz suglasnost načelnika Odjela za financije i nekretnine, kako je propisano Statutom Grada. Rebalansom su planirani ujednačeni prihodi i primici, rashodi i izdaci u ukupnom iznosu od 48.007.474 KM i u odnosu na prvobitni, Proračun je smanjen za 3.179.815 KM.

Sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH, Grad je u obvezi da dostavlja periodična izvješća Ministarstvu financija Hercegovina – neretvanske županije, sa tekstualnom obrazloženjima. Uvidom u izvješća o izvršenju Proračuna za 2015. godinu, konstatirano je da ista ne sadrže obrazloženja izvršenja Proračuna sa posebnim osvrtom na odstupanja ostvarenih i planiranih pozicija, kao i obrazloženja o financijskom rezultatu Grada za 2015. godinu, a što je bilo obveza sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH. Set financijskih izvješća ne sadrži Zabilješke uz financijska izvješća sukladno članku 78. Zakona o proračunima u FBiH kao i člancima 19. i 20. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH s ciljem potpunijeg razumijevanja financijskih podataka predstavljenih u financijskim izvješćima. **Na pojedinim pozicijama su evidentna prekoračenja planiranih kapitalnih izdataka u iznosu od 1.451.602 KM i istovremeno manje ostvarenih tekućih rashoda u odnosu na plan u iznosu od 949.600 KM, što u konačnici predstavlja ukupno prekoračenje rashoda i izdataka u odnosu na plan u iznosu od 502.002 KM.** Navedeno ukazuje da su stvarane obveze veće planiranih, što nije sukladno članku 57. Zakona o proračunima FBiH.

Osigurati dosljednu primjenu Zakona o proračunima u FBiH u dijelu donošenja Proračuna u zakonskom roku, izrade Operativnog proračunskog kalendara, dostavljanja podataka za izradu Proračuna, izrade Plana nabave stalnih sredstava i kapitalnih ulaganja, koji će biti usuglašeni sa Proračunom Grada za tekuću godinu, te iskazivanja podataka u Proračunu o broju radnih mjesta i kvalifikacijskoj strukturi uposlenih,

Osigurati dosljednu primjenu Zakona o proračunima u FBiH u dijelu korištenja odobrenih sredstva samo do visine utvrđene u Proračunu u njegovom posebnom dijelu,

Izvješćivanje o izvršenju Proračuna vršiti na način propisan Zakonom o proračunima u FBiH i Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

6. Izvršenje Proračuna

U finansijskim izvješćima za 2015. godinu Grad Mostar je iskazao ukupno ostvarene prihode i primitke u iznosu od 47.812.086 KM, rashode i izdatke 48.509.476 KM i ukupan deficit u iznosu od 697.390 KM.

Pregled izvršenja Proračuna dan je u prilogu IV. Finansijska izvješća.

6.1 Prihodi i primici

U finansijskim izvješćima za 2015. godinu, iskazani su prihodi i primici u iznosu od 47.812.086 KM, od čega se na prihode odnosi 45.016.965 KM, a na primitke 2.796.121 KM. U strukturi prihoda, na prihode od poreza odnosi 24.057.454 KM, neporezne prihode 20.176.438 KM i tekuće potpore 783.073 KM.

6.1.1 Prihodi od poreza

U okviru poreznih prihoda najznačajnije ostvarenje se odnosi na prihode od neizravnih poreza (PDV-a, 11.550.190 KM), prihode od poreza na dohodak (7.276.936 KM) i prihode od poreza na imovinu (5.118.325 KM), a isti se ostvaruju sukladno Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u FBiH i Zakonu o pripadnosti javnih prihoda Hercegovačko – neretvanske županije ⁵.

6.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi iskazani su u iznosu od 20.176.438 KM, od čega se na prihode od naknada od elektroprivrednih poduzeća odnosi za korištenje hidro-akumulacijskih objekata (7.413.772 KM), komunalnih naknada (2.939.015 KM), naknada za korištenje zemljišta (2.394.997 KM), komunalnih taksi (1.637.639 KM), administrativnih taksi (944.137 KM), poduzetničkih aktivnosti i imovine (717.973 KM) i naknade za zauzimanje javnih površina (240.249 KM).

Neporezni prihodi se uplaćuju na depozitni račun Grada na osnovu izdanih rješenja ili faktura nadležnih službi. Provedenom revizijom, ustanovili smo da se prikupljeni javni prihodi, koji se uplaćuju na Depozitni račun Grada sa podračunima otvorenih u Novoj Banci d.d. Banja Luka, prazne u korist transakcijskih računa, a u Glavnoj knjizi evidentiraju se po vrsti prihoda. Na kraju svakoga dana, banka 20% sredstava po osnovu prihoda od dodijeljenog građevnog zemljišta prenosi u korist transakcijskog imovinskog računa Grada Mostara, a 80% zatečenih sredstava u korist pojedinačnih transakcijskih imovinskih računa gradskih područja (6 gradskih područja- Stari Grad, Sjever, Jugoistok, Jug, Zapad, Jugozapad, Središnja zona - Distrikt) i isti se koriste za nadoknadu troškova daljnijeg uređenja zemljišta i izradu prostorno-planske dokumentacije. Ovakav način raspodjele sredstava je definiran člankom 56. Statuta Grada Mostara.

Naknada od elektroprivrednih poduzeća (7.413.772 KM) i odnosi se na prihod temeljem naknada za potopljeno područje sukladno Zakonu o izdvajanju i usmjeravanju dijela prihoda poduzeća ostvarenog korištenjem hidro-akumulacijskih objekata, koje plaćaju oba elektroprivredna poduzeća: JP „Elektroprivreda HZHB“ d.o.o. Mostar (za objekat „Hidroelektrana „ Mostar) i JP „Elektroprivreda „ d.o.o. Sarajevo (za objekte Hidroelektrana „Salakovac“ i „Grabovica“).

Prihodi od komunalnih naknada (2.929.015 KM) se ostvaruju sukladno Zakonu o komunalnoj djelatnosti Hercegovačko-neretvanske županije i Odluci Gradskog vijeća o komunalnoj naknadi Grada Mostara. Izdavanje rješenja je u nadležnosti Odjela za gospodarstvo, komunalne i inspekcijske poslove. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatirano je da nisu u potpunosti pravovremeno poduzimane aktivnosti u cilju naplate prihoda temeljem komunalnih naknada, tako da su određena potraživanja u međuvremenu zastarjela, obzirom da se odnose na razdoblje 2006.-2009. godina (potraživanja od „M.Č.KORAK“ d. o.o. Mostar, „INTER –CAT“ d.o.o. Mostar).

Naknade po osnovu prirodnih pogodnosti – renta (1.445.924 KM), naknade za dodijeljeno zemljište (275.707 KM) i naknade za uređenje zemljišta (269.042 KM) utvrđuju se Rješenjem nadležne gradske službe sukladno Zakonu o građevinskom zemljištu FBiH, Zakonu o prostornom uređenju Hercegovačko – Neretvanske županije, Odlukom Gradskog vijeća o građevnom zemljištu i Odlukom Gradskog vijeća o

⁵ Službene novine HNK br. 02/09

utvrđivanju prosječne konačne građevne cijene 1m² korisne stambene površine i visine rente. Naputcima gradonačelnika o načinu evidentiranja prihoda, primitika, rashoda i izdataka Proračuna Grada Mostara po pojedinim fondovima iz ožujka 2015. godine, utvrđen je način evidentiranja prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, ali nije utvrđen načinu obračuna, prikupljanja, naplate i kontrole naplate javnih prihoda, te pravni temelj obračunavanja javnih prihoda, stvaranje obveze plaćanja javnih prihoda od strane obveznika, kako bi se osigurala potpuna i pravovremena naplata prihoda sukladno članku 46. Zakona o proračunu u FBiH.

Temeljem dostavljenog pregleda potraživanja po temelju naknade za prirodnu pogodnost – rentu i naknade za dodijeljeno zemljište iz razdoblja 2001 – 2010. godine, **konstatirano je da nadležne gradske službe nisu poduzele sve zakonom propisane mjere i aktivnosti u cilju naplate naknade za rentu i naknade za dodijeljeno zemljište.** Praćenje prikupljanja prihoda, po našem mišljenju, treba biti redovita aktivnost u što se nismo u potpunosti uvjerali, jer primjera radi, za evidencije temeljem naknada za pogodnost –rentu, po evidenciji Odjela za financije i nekretnine, vode se dugovanja u iznosu od 585.445 KM, od kojih su određena starija od 10 godina, a za potraživanja u iznosu 60.108 KM nema evidencije od kada datiraju, jer nije osigurana adekvatna dokumentacija. Prema danom obrazloženju, isto se najvećim dijelom odnosi na zatečena stanja bivših Gradskih općina koje nisu uredno prenijele arhivu, jer je popis i dokumentiranje potraživanja, obveza i sredstava uradio Ured OSCE-a po nalogu OHR-a u Mostaru.

Temeljem navedenog smatramo da nadležne gradske službe nisu u potpunosti poduzele sve zakonom propisane mjere i aktivnosti u cilju naplate i evidentiranja prihoda Grada, kao i da nisu usuglašena stanja po izdanim rješenjima u pomoćnim i knjigovodstvenim evidencijama, temeljem kojih Grad ostvaruje prihode, što nije sukladno Zakonu o proračunima u FBiH.

Potrebno je da se dopune unutar je procedure vezane za način prikupljanja, evidentiranja, obračuna, naplate i kontrole naplate javnih prihoda, kako bi se uspostavio takav sustav unutarnjih kontrola koji bi osigurao efikasno izvršavanje osnovne aktivnosti Grada Mostara sukladno Zakonu o proračunima u FBiH,

Poduzeti aktivnosti kojim bi se osiguralo kontinuirano usuglašavanje pomoćne evidencije izdanih rješenja temeljem kojih se ostvaruju prihodi Grada Mostara, sa knjigovodstvenim evidencijama, kako bi se osiguralo pravovremeno poduzimanje zakonskih mjera naplate prihoda sukladno članku 46. Zakona o proračunima u FBiH.

Ostvarivanje prihoda od iznajmljivanja poslovnih prostora, (387.405 KM) nad kojima pravo raspolaganja ima Grad Mostar, je regulirano Odlukom o načinu i postupku davanja u zakup poslovnih prostora, koju je donijelo Gradsko vijeće 2012. godine. Dodjela poslovnih prostora se vrši putem javnog natječaja i neposrednom pogodbom, a ugovor se dodjeljuje najpovoljnijem ponuditelju. U slučaju davanja u zakup oštećenog ili nedovršenog poslovnog prostora, navedenom Odlukom je propisano da se zakupcu, po ulaganju sredstava u adaptaciju, po prethodno izvršenom predmjeru od strane povjerenstva ili sudskog vještaka građevinske struke, priznaju uložena sredstva, što je regulirano Aneksom ugovora. Financijska sredstva koja se ostvare davanjem poslovnih prostora u zakup predstavljaju prihod Proračuna Grada, od kojih se 40% prikupljenih sredstava mjesečno izdvaja na poseban račun Grada za investicijsko održavanje i ulaganje u rekonstrukciju poslovnih prostora u vlasništvu Grada. Uvidom u dokumentaciju konstatirano je da je Grad upućivao opomene zakupcima koji neuredno izmiruju svoje obveze, zaključivao sporazum o plaćanju ili podnosio tužbe.

Od ukupnog broja poslovnih prostora kojima upravlja Grad Mostar (229 na dan 31. 12. 2015. godine), 140 se izdaje u zakup uz naknadu, a 43 poslovna prostora se izdaju bez naknade - udrugama i neprofitabilnim organizacijama. **Dodjeljivanje poslovnih prostora bez naknade je regulirano Odlukom o davanju u zakup bez naknade poslovnih prostora Grada Mostara od 23.10.2012. godine, kojom se određeni korisnici oslobađaju plaćanja zakupa.** Od ukupnog broja iznajmljenih poslovnih prostora, Grad je zaključio 127 ugovora na razdoblje od tri godine, od čega 102 sa fizičkim osobama i 25 sa pravnim osobama. Provedenom revizijom utvrdili smo da je određeni broj ugovora o zakupu nevažeći, jer je isteklo razdoblje važenja ugovora, a novi ugovori ili aneksi ugovora nisu zaključeni. Temeljem prezentirane dokumentacije, utvrđeno je da 8 (osam) fizičkih osoba koristi poslovne prostore bez naknade, iako je raskinut ugovor. Prema prezentiranoj dokumentaciji donesene su presude prema kojima je naloženo da predaju poslovne prostorije Gradu

Mostaru za šest fizičkih osoba iz 2012. i 2013. godine, a za dva fizička lica predmeti su prosljeđeni Javnom pravobraniteljstvu 2010. godine radi pokretanja sudskog postupka za iseljenje iz poslovnih prostora.

Na temelju navedenog smatramo da Grad nije postupao sukladno Odluci o načinu i postupku davanja u zakup poslovnih prostora, jer je dodjeljivao poslovne prostore bez naknade, a također nije poduzimao aktivnosti na povratu određenog broja poslovnih prostora koje koriste fizičke osobe bez naknade.

Potrebno je kontinuirano provoditi aktivnosti na povratu poslovnih prostora prema presudama nadležnog suda kojima su korisnici bili u obvezi predati poslovne prostore Gradu Mostaru.

6.1.3 Primljeni grantovi

U 2015. godini Gradu Mostaru su doznačena namjenska sredstva za realizaciju tekućih grantova u iznosu od 783.073 KM i kapitalnih grantova u iznosu od 2.795.121 KM. Među najznačajnijim tekućim grantovima je tekući grant doznačen od pomoći inozemnih vlada – Veleposlanstvo Japana u BiH u iznosu od 443.005 KM i odnosi se na „Projekat obnove sportskog centra Kantarevac u Mostaru za pomirenje u zajednici kroz promociju sporta“. Ugovorom o dodjeli granta sredstava za Sportski centar Kantarevac, projekat se trebao okončati u roku od jedne godine od dana potpisivanja ugovora (21.01.2015.g.), uz prethodnu dostavu privremenog izvješća o provedbi projekta. Zaključenim ugovorom o suradnji na implementaciji projekta sa Razvojnim programom ujedinjenih naroda (UNDP), Grad Mostar je krajem godine prenio UNDP-u, cjelokupni grant Veleposlanstva Japana, kao i sredstva za troškove UNDP-a u iznosu od 78.000 KM koji će upravljati sukladno svojoj regulativi, pravilima, politikom i procedurama, primjenjujući svoje uobičajene procedure za izvršenje projekta sa dostavom finansijskih i drugih izvješća pripremljenim po procedurama. U revidiranoj godini po navedenom ugovoru nije bilo realizacije Programa.

Kapitalne potpore od Federacije BiH u iznosu od 1.149.758 KM, odnose se na primljen grant od Fonda za zaštitu okoliša FBiH za izgradnju glavnog kanalizacijskog kolektora u Gradu Mostaru u iznosu od 1.044.758 KM i dodjele nepovratnih sredstava za izgradnju fiskulturne sale OŠ Gnojnice u iznosu od 55.000 KM.

Kapitalne potpore od Kantona odnose se na projekat vodovod „Buna“ (143.778 KM), rekonstrukcija vodovodne i kanalizacijske mreže ulice Braća Fejića (447.805 KM), projekta OŠ Gnojnice (498.090 KM), kanal za navodnjavanje (70.000 KM), vodoopskrba Podveležje (53.500 KM) i odvodnja oborinskih voda Vojno (40.000 KM).

6.2 Rashodi, izdaci i financiranje

U finansijskom izvješću za 2015. godinu, iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 48.509.476 KM, od čega se na rashode odnosi 35.103.840 KM, a na kapitalne izdatke 13.405.636 KM.

6.2.1 Plaće i naknade troškova uposlenih

Izdaci za plaće i naknade troškova uposlenih na dan 31.12.2015. godine, iskazani su u iznosu od 11.978.702 KM, što predstavlja 24,70% ukupnih rashoda i izdataka Grada Mostara.

Opis	31.12.2014. godine	31.12.2015. godine
Bruto primanja uposlenika	10.581.244	10.495.937
Naknade troškova uposlenika	1.498.217	1.482.765
Doprinosi poslodavaca	1.152.215	1.145.825
Ukupno	13.231.676	13.124.527
Prosječan broj uposlenih	522	519

Obračun i isplata plaća se vrši sukladno donesenoj Odluci o plaćama i naknadama u tijelima vlasti Grada Mostara, koju je donijelo Gradsko vijeće 02.03.2012. godine. Navedenom Odlukom je definirano da se osnovica za obračun plaće utvrđuje svake godine prije donošenja proračuna za narednu fiskalnu godinu, a primjenjuje se od 01.01. za svaku narednu godinu. Uvidom u dokumentaciju konstatirano je da nije utvrđena osnovica za obračun plaća u 2015. godinu, već se primjenjuje osnovica iz ranijih godina u iznosu od 275 KM (koja je utvrđena temeljem najniže satnice dogovorene sa sindikatom množena sa fondom radnih sati u mjesecu) pomnožen sa utvrđenim koeficijentom platnog razreda. Najniža plaća u 2015. godini iznosi 585 KM,

a najviša 3.102 KM. Prosječno isplaćena neto plaća za 519 uposlenih u Gradu Mostaru za 2015. godinu iznosi 1.083 KM.

Naknade troškova uposlenih iskazane su u iznosu od 1.482.765 KM. U strukturi navedenih izdataka su naknada za topli obrok 938.843 KM, regres za godišnji odmor 217.873 KM, naknada za prijevoz na posao i sa posla 170.178 KM, regres za godišnji odmor 217.873 KM, otpremnine zbog odlaska u mirovinu 99.387 KM, pomoći u slučaju smrti i pomoći u slučaju ostalih bolesti 56.484 KM.

Naknada za topli obrok isplaćivana je u visini od 1% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH prema posljednjem statističkom podatku za svaki dan proveden na radu.

Naknade za prijevoz isplaćuju se sukladno Odluci o plaćama i naknadama u tijelima vlasti, prema kojoj zaposlenici kojima nije organiziran prijevoz na posao i sa posla, a čije je mjesto stanovanja udaljeno od mjesta rada najmanje dva kilometra, pripada naknada za troškove prijevoza u visini cijene mjesečne autobusne karte.

Regres za godišnji odmor isplaćen je u iznosu od 217.872 KM (419 KM po zaposlenom). Obračuni isplata regresa je izvršena na temelju Odluke gradonačelnika od 01.07.2015. godine u iznosu od 50% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH prema posljednjem objavljenom statističkom podatku.

Ostala primanja uposlenih odnose se na otpremnine zbog odlaska u mirovinu, pomoći u slučaju smrti i pomoći u slučaju ostalih bolesti. Isplata otpremnine (iskazano ukupno 99.386 KM) vršila se u iznosu pet ostvarenih prosječnih neto plaća uposlenika isplaćenih u prethodnih 5 mjeseci sukladno Zakonu o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH. **Naknada za slučaj smrti** člana državnog službenika ili namještenika priznaje se i odobrava Rješenjem gradonačelnika u visini 2 (dvije) prosječne neto plaće isplaćene u FBiH prema posljednjem objavljenom statističkom podatku, i ista se isplaćuje u manjem iznosu u odnosu na propisane 4 prosječne plaće sukladno Zakonu o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH.

6.2.2 Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 10.933.036 KM. Strukturu navedenih izdataka čine: izdaci za komunalne usluge 5.055.422 KM, ugovorne i druge posebne usluge 2.534.980 KM, izdaci za tekuće održavanje 2.037.296 KM, izdaci za usluge prijevoza i goriva 980.272 KM, izdaci za nabavu materijala 235.024 KM, putni troškovi 48.992 KM, izdaci za osiguranje bankarskih usluga 36.250 KM, unajmljivanje imovine i opreme 4.800 KM.

Za pojedina **službena putovanja u inozemstvo** nisu prezentirani službeni pozivi. Putni nalozima su izdavani bez točnog navođenja vrste prijevoznog sredstva. Kod obrade i isplate putnih naloga, obračun sačinjava stručni suradnik zadužen za obradu putnih naloga (blagajnica), a isplata se vrši uz odobrenje naredbodavatelja bez ovjeravanja blagajničkog izvješća i naloga za isplatu od strane blagajnice i likvidatora. U pojedinim putnim nalozima, koji su izdani za službeno putovanje u inozemstvo, pravdani su troškovi reprezentacije, iako isti ne predstavljaju redovite troškove službenog putovanja i nisu se mogli iskazivati na poziciji putnih troškova, sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH. **Nisu prezentirana ovlaštenja za korištenja reprezentacije, niti izvještaji o svrsi korištenja sredstava reprezentacije na službenom putu.**

Izdaci za komunikaciju iskazani su u iznosu od 354.271 KM. Odlukom o korištenju službenih priključaka na GSM mrežu i mobilnih telefona iz 2009. godine, regulirano je pravo na priznavanje troškova mobilnih telefona, kojom se također utvrđuje mjesečni iznos do kojeg se vrši priznavanje nastalih troškova. **Navedenom Odlukom je definirano da se gradonačelniku priznaju troškovi mobilnog telefona u stvarom iznosu**, a ostalim korisnicima je limitiran iznos od 30 do 80 KM bez PDV-a. Utrošak telefona se priznaje sukladno navedenoj Odluci.

U okviru ugovorenih **Izdataka za komunalne usluge** najznačajniji su izdaci za usluge održavanja čistoće (1.621.548 KM), koji se odnose na održavanje zelenih površina, drvoreda, potkresivanje stabala, zbrinjavanje pasa lotalica i drugo, zatim održavanje hidrotehničkih objekata u gradu (550.028 KM) i izdaci za usluge osiguranja objekata u iznosu od 495.196 KM. Na usluge održavanja prometnica odnosi se 1.131.780 KM, a na tekuće održavanje vertikalne, horizontalne i semaforne signalizacije 306.814 KM. Za obavljanje navedenih poslova zaključeni su ugovori u 2015. godini sa Javnim poduzećima „Komunalno“, „Vodovod“ i „Gama“ d.o.o. Potpisanim ugovorima nije utvrđen opseg, vrsta niti količina radova koje trebaju izvršiti javna i druga poduzeća. Odlukom o obavljanju komunalnih djelatnosti u Gradu Mostaru, koju je donijelo Gradsko vijeće u 2010. godini, definirane su djelatnosti održavanja komunalne infrastrukture. Zimsko održavanje

cesta obavljano je u periodu od 01.01. do 15.04. i od 15.11. do 31.12.2015. godine i za navedene poslove je zaključen ugovor sa JP „Komunalac“.

Uvidom u knjigovodstvenu evidenciju utvrdili smo da komunalne usluge izvršene u 2014. godini u iznosu od 50.458 KM nisu evidentirane u istoj godini kada su i izvršene, već u 2015. godini, što nije sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH.

Osigurati evidentiranje rashoda temeljem izvršenih komunalnih usluga u razdoblju u kojem je obveza za plaćanje nastala sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Uredbi o računovodstvu u FBiH.

Izdaci za usluge prijevoza i goriva iskazani su u iznosu od 980.272 KM. Ukupni izdaci za korištenje 44 službena vozila kojim je Grad Mostar raspolagao u 2015. godini iznose 183.478 KM. Od navedenog iznosa na izdatke za gorivo se odnosi 72.007 KM, na materijal, auto gume i usluge za opravku i održavanje vozila 75.166 KM, osiguranje vozila 2.921 KM i registraciju motornih vozila 36.305 KM. U 2015. godini je na ime navedenih izdataka prosječno po jednom vozilu potrošeno 4.170 KM. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da putni nalози (PN-4 obrasci) za vozila se nisu popunjavali sukladno **Uredbi o uvjetima i načinu korištenja službenih putničkih automobila u organima uprave u FBiH kao i Pravilniku o obveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga**. Nisu upisivani propisani podaci u putni nalog koji se odnose na unos podataka o potrošnji goriva i kretanju službenog vozila. U većini slučajeva putne naloge, otvorene za tekuć mjesec, nije potpisao vozač, kao dokaz da je vozilo primio bez vidljivih nedostataka. **Gorivo je točeno u dane vikenda bez evidencije o korištenju vozila**. Nisu donesena unutarnja akta o načinu korištenja službenih vozila i norme potrošnje, niti su sačinjavana mjesečna izvješća o prijeđenoj kilometraži i potrošnji goriva.

Iz navedenih razloga nismo se uvjerali u točnost evidencija, niti da je uspostavljen adekvatan sustav unutarnjih kontrola korištenja vozila u službene namjene, a sukladno istom niti opravdanost nastanka dijela izdataka za troškove prijevoza.

Potrebno je donijeti unutarnja akta o načinu korištenja službenih vozila kao i normi potrošnje goriva po službenom vozilu, u cilju jačanja sustava unutarnjih kontrola. Obrazac za korištenje službenog automobila (PN-4), popunjavati sukladno Pravilniku o obveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga.

Također, je utvrđeno da se određeni materijalni izdaci nepravilno evidentiraju na propisanim pozicijama (izdaci za benzin, usluge popravke vozila, te nabava i ugradnja materijala za iste), što nije sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Kontnim planom za proračunske korisnike.

Izdaci za ugovorene usluge iskazani su u iznosu od 2.534.980 KM. U strukturi navedenih usluga najznačajnije učešće se odnosi na naknade uposlenicima Gradske uprave temeljem sudskih presuda u iznosu od 1.348.488 KM, naknade za stalna i povremena radna tijela u iznosu od 340.918 KM, ostale nepomenute usluge 265.116 KM izdaci za ugovore o djelu 103.854 KM i izdaci za reprezentaciju 86.749 KM.

Izdaci za povjerenstva iskazani su u iznosu od 314.828 KM (bruto 387.238 KM). Uvidom u dokumentaciju, konstatareli smo da su vršene isplate povjerenstvima koje je formiralo Gradsko vijeće (Žalbeno vijeće, Povjerenstvo za procjenu prometa nekretnine i Povjerenstvo za ocjenjivanje i izbor projekata), kao i povjerenstva formirana temeljem rješenja gradonačelnika (naknada za matičare, krizni štab CZ, Povjerenstvo za javnu nabavu, Povjerenstvo za tehnički prijem, Povjerenstvo za izbor državnih službenika, Povjerenstvo za popis, Povjerenstvo za primopredaju radova, Povjerenstvo za izbor upravnih i nadzornih odbora poduzeća čije osnivanje je u nadležnosti Grada). Za povjerenstva, čije formiranje je u nadležnosti Gradskog vijeća koja su formirana 2010. godine, u 2014. godini gradonačelnik je produžio mandat s obzirom na nepostojanje Gradskog vijeća. Odlukom Gradonačelnika o načinu obrazovanja i visini naknada za rad stručnih povjerenstava i drugih radnih tijela⁶ utvrđena je visina naknade za rad u povjerenstvima, kojom članovima povjerenstva koji su uposlenici Gradske uprave, pripada naknada u visini 70% prosječne mjesečne neto plaće po uposlenom isplaćene u FBiH, prema zadnjem statističkom podatku, a vanjskim suradnicima do visine jedne prosječne navedene plaće. Izuzetak čini Povjerenstvo za tehnički prijem, obzirom da se ista financira iz sredstava koja uplati stranka prilikom podnošenja zahtjeva za tehnički prijem građevine, sukladno

⁶ „Službeni glasnik Grada Mostara“, broj 05/07

navedenoj Uredbi. Također, povjerenstva su u obvezi po izvršenom zadatku dostaviti izvješća o radu, temeljem kojeg bi se isplatila naknada članovima povjerenstva po izdanom rješenju i specifikaciji. **Izvješća nisu prezentirana tijekom revizije.**

Potrebno je da se izrađuju i dostavljaju izvješća u radu povjerenstava, uz prethodno utvrđivanje da su poslovi i urađeni, što bi bila osnova za isplatu naknade istih.

Izdaci za ugovore o djelu iskazani su u iznosu od 103.854 KM (bruto 122.547 KM). Uvidom u dokumentaciju konstatirano je da su se isti, u najvećem dijelu, zaključivali za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu, kao što su: računovodstveni poslovi, poslovi savjetnika gradonačelnika za financije, pravne i stručne usluge braniteljima, te poslovi koje obavljaju vatrogasci. Isplate po ugovorima o djelu su vršene i za poslove vještačenja, izradu manjih projekta, pregled školske djece i prevoditeljski poslovi. Po našem mišljenju većina ugovora nema karakter ugovora o djelu jer se ne zaključuju za izvršavanje jednokratnih poslova, već na duži vremensko razdoblje za obavljanje poslova propisanih Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji. U istim, nije dan detaljan opis poslova koji se trebaju izvršiti, niti je ugovorima utvrđena obveza podnošenja izvješća po okončanju posla. Prije plaćanja, nije vršena kontrola da li su i završeni poslovi i zadaci koji su bili predmet ugovora.

Imajući u vidu da su se ugovori o djelu zaključivali u kontinuitetu, te da su ugovoreni poslovi najvećim dijelom propisani Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji, kao i da za dio poslova nisu dostavljeni relevantni dokazi da su isti izvršeni, smatramo da utrošena sredstva nisu u potpunosti opravdana za navedene namjene.

Ugovorima o djelu obuhvatati izvršenje onih poslova koji, sukladno Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji, nisu utvrđeni kao redoviti poslovi i zadaci uposlenih Gradske uprave, Potrebno je ugovor o djelu sukladno zakonskim propisima zaključivati jednokratno za točno definirane poslove koje treba uraditi.

Izdaci za reprezentaciju iskazani su u iznosu od **86.749 KM**. Grad Mostar nije donio unutarjni akt o poklonima i reprezentaciji kojim bi se utvrdilo pravo na korištenje unutarnje i eksternje reprezentacije. Na računima konzumacije jela i pića, obuhvaćenim uzorkom, nije naveden povod nastanka troška. Uvidom u dokumentaciju vezanu za izdatke eksternje reprezentacije konstatirano je da za nastanak velikog broja računa raznih ugostiteljskih usluga nije priložena relevantna dokumentacija kojom bi se potvrdilo da su izdaci nastali za službene potrebe, a također uz račune nije obrazložen povod nastanka troška. Napominjemo da su neki računi vezani za troškove koji su nastali van radnog vremena i u dane vikenda bez prethodno odobrene narudžbenice i pisanog izvješća o svrsi korištenja reprezentacije.

Na temelju navedenog konstatiramo da nije osiguran efikasan sustav unutarnjih kontrola trošenja sredstava reprezentacije u 2015. godini.

Donijeti Pravilnik o poklonima i reprezentaciji, te osigurati dosljedni primjenu istog u cilju uspostavljanja efikasnog sustava unutarnjih kontrola.

Izdaci za usluge stručnog obrazovanja iskazani su u iznosu od 14.234 KM. Najznačajniji iznos sa ove pozicije odnosi se na pohađanje stručnih seminara i usavršavanje vatrogasaca, plaćanje članarina i plaćanje edukacije za polaganje stručnih zvanja usluge obrazovanja i drugo. Grad Mostar nema propisane procedure stručnog usavršavanja uposlenika, niti je sačinjen Plan stručnog usavršavanja uposlenika za 2015. godinu.

Potrebno je usvojiti proceduru stručnog usavršavanja uposlenika Gradske uprave, te donositi Plan stručnog usavršavanja koji će biti sastavni dio proračuna Grada Mostara.

6.2.3 Tekući grantovi

Tekući grantovi iskazani su u iznosu od 9.407.031 KM, u okviru kojih se na realizaciju tekućih grantova neprofitabilnim organizacijama 5.222.442 KM, tekuće grantove drugim razinama vlasti odnosi 3.407.399 KM, grantove pojedincima 512.190M, i subvencije javnim i privatnim poduzećima i poduzetnicima 265.000 KM.

Pregled planiranja i realizacije tekućih grantova daje se u sljedećoj tabeli:

Redni broj	Naziv tekućeg granta	Planirana sredstva za 2015.god.	Realizirana sredstva za 2015.god.	Izvršenje (%)
1	2	3	4	6 (4/3)
1.	Grant drugim razinama vlasti	3.483.591	3.407.399	97,82
	Grant za kulturu	72.000	73.200	101,67
	Grant za izbore	50.000	50.000	100,00
	Grant za obrazovanje	2.381.591	2.406.541	101,05
	Grant za Centar za socijalni rad	980.000	877.658	89,56
2.	Grantovi pojedincima	564.500	512.190	90,74
	Beneficije za socijalnu zaštitu	220.000	219.528	99,79
	Izdaci za vojne invalide, ranjene branitelje i obitelji	50.000	51.962	103,93
	Izdaci za raseljene osobe	20.500	20.400	99,52
	Isplate stipendija	165.000	167.300	101,40
	Ostali grantovi pojedincima	59.000	53.000	89,83
3.	Grantovi neprofitabilnim poduzećima	5.267.006	5.222.442	99,12
4.	Subvencije javnim poduzećima	290.000	265.000	91,38

Uvidom u dokumentaciju konstatiramo da Odlukom o izvršenju proračuna Grada Mostara za 2015. godinu kao i drugim internim aktom, nisu definirani jasni i mjerljivi kriteriji, niti obveza utvrđivanja istih za dodjelu tekućih grantova po svim osnovama, što smatramo neophodnim u cilju transparentnosti trošenja javnog novca.

Potrebno je da se internim procedurama propišu jasni i mjerljivi kriteriji za svaki program dodjele nepovratnih sredstava tekućih grantova u cilju transparentnog trošenja javnog novca.

Tekući grant drugim razinama vlasti iz oblasti kulture (73.200 KM) odnosi se na financiranje manifestacija za Božićne i Bajramske blagdane, zatim za financiranje programa kao što su: likovne izložbe, folklorne smotre, koncerti, plesni turniri, modne revije, Mostarski ljetni festival i dr., kao i financiranje troškova gostovanja ustanova na domaćim i međunarodnim smotrama kulture. Javni poziv za raspodjelu sredstava grantova za projekte od interesa Grada utvrđenih proračunom za 2015. godinu objavljen je tek 11.09.2015. godine. U istom su navedena prava građana, udruga i ustanova, kao i opći kriteriji, a naveden je i maksimalan iznos sredstava koji se dodjeljuje (10.000 KM). Sredstva su dodjeljivana ustanovama i udrugama sukladno iskazanim potrebama u zahtjevu, koji su u određenim slučajevima bili izrazito veliki, a isplata se vršila sukladno odlukama gradonačelnika o isplati finansijskih sredstava iz proračuna Grada. **Uvidom u dokumentaciju, konstatirano je da se dodjela sredstava za kulturu (51.200 KM) nije vršila temeljem mjerljivih kriterija sukladno finansijskim mogućnostima, niti su ista pravdana, dostavljanjem izvješća o utrošenim sredstvima.**

Potrebno je da se utvrde mjerljivi kriteriji za dodjelu sredstava tekućeg granta za kulturu, te da korisnici sredstava iz oblasti kulture, nakon realizacije programa, dostavljaju izvješće o namjenskom utrošku sredstava sukladno članku 57. Zakona o proračunima u FBiH i Odluci o izvršenju proračuna, u cilju izbjegavanja subjektivne procjene i transparentnosti trošenja sredstava.

U okviru **granta za obrazovanje** izvršeno je financiranje ustanova predškolskog odgoja (1.331.617 KM). Odredbama Zakona o predškolskom odgoju⁷, te Kriterija o financiranju djelatnosti predškolskog odgoja⁸, uređeno je financiranje ustanova predškolskog odgoja. Sukladno navedenim zakonskim propisima, Grad je

⁷ „Narodne novine HNŽ“, br.5/00

⁸ „Narodne novine HNŽ“, br.7/09

dužan osigurati sredstva za trajno obavljanje planiranih programa predškolskog odgoja, odnosno ustanova, kao što je vrtić, koji može dio cijene svojih usluga participirati od roditelja – korisnika usluga. Grad sufinansira plaće i naknade uposlenih u dvije ustanove kojima je Grad osnivač i to dva dječija vrtića: „Ciciban“ i „Dječji vrtići“. Izuzetak od ovog načina financiranja je projekt koji je od interesa za Grad, a predviđen je za vrtić za djecu sa posebnim potrebama u sklopu Centra za djecu sa posebnim potrebama „Los Rosales“ Mostar, za koji su izdvojena sredstva u iznosu od 53.154 KM. S obzirom da je obuhvaćena samo jedna vrtićka grupa, za isti su predviđena sredstva samo za financiranje plaća i naknada za 3 (tri) uposlenika, za radna mjesta koja moraju imati, sukladno standardima i normativima predškolskog odgoja, kao i za materijalne troškove. Također, su odobrena sredstva u iznosu od 16.420 KM Osnovnoj školi za djecu sa posebnim potrebama. Sredstva su dodijeljena na ime financijske potpore inkluzivnom vrtiću „Sunčani Most“, a koji kao humanitarni projekat vodi i financira Austrijska humanitarna organizacija „Dijakoniewerk“, a sredstva u iznosu od 10.000 KM namijenjena su za financiranje Dječjeg vrtića „SOS KDI Cemica“ Mostar, koji kao humanitarni projekt vodi i financira Austrijska humanitarna organizacija „SOS Kinderdorf Internacional“.

Financiranje stavki iz oblasti **osnovnog obrazovanja** (923.512 KM), sukladno Zakonu o osnovnom odgoju i obrazovanju, Grad Mostar kao osnivač osnovnih škola sa njegovog područja osigurava sredstva za materijalne troškove škola, grijanje, prijevoz učenika, troškove sistematskih pregleda učenika, troškove pregleda prvačića, tekuće održavanje škola, manifestacija u oblasti obrazovanja, učenička takmičenja, priredbe i slično. Sredstva planirana za materijal i usluge dodijeljivana su u mjesečnim tranšama. Troškovi prijevoza učenika (33.306 KM), realizirani su na ime naknade troškova prijevoza učenicima osnovnih škola za koje nije organiziran javni prijevoz, a koji imaju pravo na naknadu troškova prijevoza. Naknada se osigurava u visini mjesečne autobusne karte za pojedine relacije. Sredstva se dodjeljuju osnovnim školama mjesečno temeljem Odluke gradonačelnika. Mjerilo za financiranje su popisi učenika osnovnih škola koji imaju pravo na naknadu troškova prijevoza i cijena mjesečnih karata za pojedine relacije i to maksimalno do visine 105 KM.

Tekući grantovi pojedincima (512.190 KM) odnose se na beneficije za socijalnu zaštitu, izdatke za vojne invalide, ranjene branitelje i obitelji poginulih branitelja, izdatke za raseljene osobe, izdatke za mlade - stipendije i ostale grantove pojedincima. Grantovi pojedincima za potrebe alternativnog smještaja raseljenih osoba, kojima nije obnovljen stambeni objekt, a ne može im se dodijeliti tzv. „alternativni stan“ realiziraju se sukladno članku 11. Zakona o izmjenama i dopunama zakona o raseljenim osobama – prognanicima i izbjeglicama – povratnicima u FBiH. Subvencije građanima za komunalne usluge dodjeljuju se za prijevoz u javnom gradskom prometu i za troškove korištenja vode i odvoza komunalnog otpada građana, koji su u stanju socijalne potrebe, plaćanjem po ispostavljenim fakturama komunalnih gradskih poduzeća. Sredstva za implementaciju Zakona o dopunskim pravima branitelja i članova njihovih obitelji koriste se za naknadu troškova prijevoza za liječenje branitelja i njihovih članova obitelji sukladno Zakonu o dopunskim pravima branitelja i članova njihovih obitelji, te za troškove sahrane umrlog branitelja i članova njihove obitelji. Sredstva se dodjeljuju temeljem rješenja, a isplata se vrši temeljem posebnih Odluka gradonačelnika.

Uvjeti i kriteriji za ostvarivanje prava na jednokratnu i izvanrednu novčanu pomoć uređeni su odlukama Gradskog vijeća iz 2006. godine, kojima pojedinac ima pravo na pomoć, ako prebiva na području Grada Mostara i ako je u stanju socijalne potrebe. Zahtjev za ostvarivanje prava socijalne pomoći podnosi se Centru za socijalnu skrb Grada Mostara. Postupak odlučivanja o utemeljenosti zahtjeva i visini jednokratne pomoći provodi Povjerenstvo za dodjelu jednokratnih pomoći. Nakon provedenog postupka, rješavajući po zahtjevima, Povjerenstvo donosi rješenje.

Pored pomoći koje dodjeljuje Centar za socijalnu skrb, odobrene su i jednokratne pomoći u iznosu od 39.000 KM od strane gradonačelnika, bez posebno utvrđenih kriterija za dodjelu sredstava. S obzirom da jednokratne pomoći dodjeljuje Centra za socijalnu skrb, mišljenja smo da nije osnovano da i gradonačelnik dodjeljuje jednokratne pomoći, jer je isto u nadležnosti navedenog Centra.

Tekući grantovi neprofitabilnim organizacijama (5.222.442 KM) odnose se na financiranje rada javnih ustanova/institucija/udruga ili fondacija, kojima je Grad osnivač, zatim financiranje rada braniteljskih i ostalih udruga, grant za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa, grantovi na ime sponzorstva određenih kulturnih i sportskih manifestacija. Za ustanove kojima je Grad osnivač, a pružaju usluge **iz oblasti socijalne i**

zdravstvene zaštite (Centar za stare i iznemogle osobe, Dječji dom, Centar za posebne potrebe, Javna pučka kuhinja, Centar za prevenciju i izvanbolničko liječenje), **iz oblasti kulture** (Muzej Hercegovine, Dječja biblioteka, HDHS Kosača, kulturni centar Potoci, Centar za kulturu, Kulturni centar Blagaj, MC Pavaroti, Narodno kazalište, Mostarski teatar, Lutkarsko kazalište, Simfonijski orkestar), **udruge građana** (iz oblasti socijalne zaštite i udruge proistekle iz domovinskog rata) i **ostale udruge**, osiguravaju se sredstva iz proračuna sukladno Zakonu o ustanovama. Sredstva su namijenjena za financiranje plaća i naknada uposlenih, materijalnih troškova ustanova, te 50% potreba za financiranje upravnih odbora u ustanovama. Planirana sredstva dodjeljivana su u jednakim mjesečnim iznosima. Potreban iznos za rad ustanova se umanjuje za iznos vlastitih prihoda ustanova. Redovne mjesečne doznake, odobravao je gradonačelnik, a vršile su se temeljem provedenog javnog poziva, te prijedloga dodjele sredstava po korisnicima od strane nadležne Službe. Odlukom o postupku i kriterijima za raspodjelu sredstava grantova pojedincima, nevladinim neprofitabilnim organizacijama utvrđenih Proračunom Grada Mostara, koje je donijelo Gradsko vijeće 2006. godine, doneseni su **opći kriteriji** za dodjelu sredstava tekućih grantova, bez utvrđenih jasnih i mjerljivih kriterija koji bi osigurali objektivni i transparentan način dodjele sredstava. U ovoj Odluci je također navedena obveza da pojedinci i organizacije po dodijeljenim sredstvima za prethodnu godinu od strane Grada Mostara, prilažu i izvješće o realizaciji projekata sa detaljnim opisom realizacije i detaljnim obrazloženjem odstupanja, uključujući i financijsko izvješće. Uvidom u dokumentaciju konstatirano je da su korisnici proračunskih sredstava podnosili izvješća o namjenskom utrošku sredstava po utvrđenoj proceduri. Provedenom revizijom konstatirano je da sa krajnjim korisnicima sredstava, odobrenih u okviru tekućih grantova neprofitabilnim organizacijama, su zaključeni ugovori, kojima se obvezuju da u toku jednog mjeseca po završetku Projekta podnesu Izvještaj o realizaciji projekta i utrošku sredstava.

Po našem mišljenju, dodjela tekućih grantova neprofitabilnim organizacijama, posebno udruženjima građana (421.084 KM) nije vršena temeljem jasnih i mjerljivih kriterija, sukladno financijskim mogućnostima, u cilju transparentnosti trošenja nepovratnih sredstava za navedene namjene.

Potrebno je da se utvrde mjerljivi kriteriji za dodjelu sredstava tekućeg granta za udruge građana, u cilju transparentnosti trošenja javnog novca.

Subvencije javnim poduzećima (265.000 KM) realizirane su temeljem Odluka gradonačelnika, kojom su Javna poduzeća bila dužna podnijeti financijsko izvješće o utrošku sredstava, sukladno članku 6. Odluke o izvršenju Proračuna Grada Mostara za 2015. godinu. Gradonačelnik je donio Odluku o isplati novčanih sredstava JP „MO Parking“ (br. 02-16-3388/15-12 od 31-03.2015. godine) za isplatu plaća i materijalnih troškova za 20 uposlenika navedenog javnog poduzeća, po prethodno podnesenom zahtjevu, kako je navedeno u Odluci. Grad Mostar vrši prijenos novčanih sredstava JP „Komos“, koji je u stečaju, radi zbrinjavanja viška uposlenika. Zbog nelikvidnosti, (radi izdavanja mjenica dobavljaču, Ljekarna „Stari grad“ nije imala realno pokriće u financijskim priljevima), Grad je također, doznačavao novčana sredstva navedenoj Ljekarni nad kojom je okončan stečajni postupak. **S obzirom da je Grad Mostar osnivač navedenih poduzeća i da se ista dijelom financiraju iz proračunskih sredstava, smatramo da bi Grad Mostar trebao blagovremeno poduzimati konkretnije mjere na oklanjanju poteškoća u poslovanju poduzeća koja osniva, te pratiti poslovanje istih, kako isti ne bili nelikvidni i došli u poziciju pokretanja stečajnog postupka.**

Potrebno je blagovremeno i kontinuirano pratiti poslovanje javnih preduzeća koja osniva Grad Mostar, kako isti ne bi došli u poziciju pokretanja stečajnog postupka.

6.2.4 Kapitalni grantovi

Kapitalni grantovi realizirani su u iznosu od 1.455.093 KM, što je veće ostvarenje od planiranog za 563.093 KM, nastalo kao rezultat naknadnog odobrenja kapitalnih grantova od strane međunarodnih organizacija. U strukturi se najvećim dijelom odnose na: kapitalne grantove međunarodnim organizacijama 712.372 KM (sufinansiranje od strane Grada projekata koje realizira međunarodna organizacija UNDP), neprofitabilnim organizacijama 504.752 KM i javnim poduzećima 110.000 KM. Grad Mostar nije prezentirao dokumentaciju kojom bi se potvrdilo da je sačinio Plan kapitalnih ulaganja za 2015. godinu, niti je u obrazloženju Proračuna za 2015. godinu naveo podatke o lokaciji, vrsti radova, potrebnim iznosima sredstava i dinamiku radova, a što je bila obveza sukladno Zakonu o proračunima u FBiH. Također nije internim aktom niti Odlukom o izvršenju Proračuna za 2015. godinu uređeno kako i uz koje uvjete se troše sredstva, niti su

definirani kriteriji temeljem kojih se dodjeljuju kapitalni grantovi. Iz prezentirane dokumentacije, utvrđeno je da se dodjela kapitalnih grantova provodi na temelju nedostatne dokumentacije i bez suštinske kontrole. U obrazloženju Izvješća o izvršenju Proračuna za 2015. godinu, je navedeno da se obrazloženje daje u „kratkim crtama“, iako je, po našem mišljenju trebalo dati detaljna obrazloženja svih pozicija rashoda i izdataka, posebno nepovratnih sredstava kapitalnih grantova, a što je i obveza sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

„**Projekat Hera**“ je održivo upravljanje turizmom i baštinom Jadranskog područja odobren u prosincu 2013. godine od strane EU u okviru strateškog poziva za podnošenje projektnih prijedloga za „IPA Jadranski program prekogranične suradnje“. Projekat Hera uključuje 18 partnera, a glavni nositelj projekta je Zadarska županija R Hrvatske. Vrijednost proračuna odobrenog za Grad Mostar iznosi 418.788 €, a razdoblje implementacije je 29 mjeseci. Glavni ciljevi projekta su: stvaranje modela održivog upravljanja i promocije kulturnog naslijeđa Jadranskog područja, kreiranje turizma, implementacija pilot projekta i ustrojavanje turističkih visior centara na Buni u objektu koji će se rekonstruirati u tijeku projekta. Odlukom gradonačelnika izvršena je uplata sredstava u iznosu od 34.042 KM za sufinansiranje navedenog projekta, ali tokom revizije nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje da su sredstva i utrošena za navedene namjene, iako je Služba za gospodarstvo Grada Mostara bila obvezna dostaviti izvješće o utrošku sredstava.

Potrebno je donijeti dinamički plan ulaganja proračunskih sredstava za realizaciju kapitalnih projekata u kojem će se precizno definirati korisnik, lokacija, vrsta potrebitih radova, kao i planirani iznos sredstava.

6.2.5 Izdaci za nabavu stalnih sredstava

Izdaci za nabavu stalnih sredstava realizirani su u iznosu 13.102.197 KM i u odnosu na planirane veći su za 1.451.602 KM, što nije sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Odluci o izvršenju proračuna Grada Mostara. Struktura nabavljenih stalnih sredstava je slijedeća: rekonstrukcija i investiciono održavanje 4.723.648 KM, nabava građevine 3.491.427 KM, zemljišta 2.351.093 KM, rekonstrukcija i investicijsko održavanje 4.723.648 KM i nabava opreme 986.324 KM.

Sukladno zaključenim ugovorima o izvođenju radova: projekat gradske rasvjete (90.677 KM), izvođač radova je „Ragni ic“, d.o.o. Mostar; elektro radovi (29.990 KM), izvođač „Dema & S“, d.o.o. Mostar; izgradnja vodovoda „Ortješ“ (39.908 KM), izvođač radova „Komunalno“, d.o.o.; izrada softvera po zahtjevu (56.160 KM), „IT odjel“ d.o.o. Mostar; popločavanje staza u parku Zrinjevac (69.660 KM), projekat obnove sportskog centra „Kantarevac u Mostaru za pomirenje u zajednici kroz promociju sporta (521.005 KM) i šetnice Robolje (63.488 KM), izvođač radova „Bossin“ d.o.o. i drugi poslovi. Ugovorni radovi, iako su trebali, nisu završeni u ugovorenim rokovima od dana uvođenja u posao. Ugovorni radovi su završeni nakon nekoliko mjeseci, a što je evidentno iz zaključenih ugovora u 2014. godini, a realiziranih u 2015. godini. Uvidom u zaključene ugovore, ukoliko izvođač ne izvrši ugovorene radove u predviđenom roku, definirana je kazna za svaki dan zakašnjenja (penali) u iznosu od 1% od ugovorne vrijednosti, s tim da ukupan iznos penala na može biti veći od 10% vrijednosti ugovornih radova. Naručitelj može zahtijevati naknadu štete koju je pretrpio usljed eventualnog neurednog ispunjenja ugovornih obveza od strane izvođača. **U toku revizije utvrdili smo da Grad nije poduzimao aktivnosti na zaštiti svojih prava u dijelu naplate penala za neizvršene radove u propisanom roku.**

Osigurati realizaciju svih potpisanih ugovora sukladno odredbama kojima se definiraju prava i obveze ugovornih strana, a naročito u dijelu koji se odnosi na poštivanje utvrđenih rokova i naplatu penala.

6.3 Financijski rezultat

Izvršenje Proračuna Grada Mostara za 2015. godinu iskazano u financijskim izvješćima je sljedeće: prihodi i primici 47.812.086 KM, rashodi i izdaci 48.509.476 KM i višak rashoda nad prihodima 697.390 KM.

Struktura Izvršenja Proračuna Grada Mostara za 2015. godinu:

u KM

Red.broj	Opis	Proračun za 2015. godinu	Izvršenje Proračuna za 2015. godinu	% izvršenja
1	2	3	4	5
A	PRIHODI I PRIMICI (I)	48.007.474	47.812.086	99,95
I	Prihodi	48.007.474	47.812.086	99,95
1.	Porezni prihodi	23.929.570	24.057.454	100,53
2.	Neporezni prihodi	21.211.031	20.176.438	95,12
3.	Tekući grantove	227.980	783.073	343,48
4.	Kapitalni grantove	2.638.893	2.795.121	105,92-
B	RASHODI I IZDACI (II + III+IV+V)	48.007.474	48.509.476	101,04
II	Tekući rashodi	35.111.440	33.648.747	95,83
5.	Tekući troškovi (plaće, naknade, izdaci za materijal i usluge)	25.351.343	24.057.564	94,86
6.	Tekuće potpore	9.605.097	9.407.031	97,63
7.	Izdaci za kamate	155.000	184.152	118,80
III	Kapitalni izdaci	12.826.034	14.557.290	137,36
8.	Nabava zemljišta, građevina i opreme	10.360.172	6.828.844	65,91
9.	Nabava stalnih sredstava u obliku prava	175.000	1.549.705	885,50
10.	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	1.398.862	4.723.648	337,67
11.	Kapitalni grantovi	892.000	1.455.093	163,12
IV	Izdaci za otplate dugova	20.000	303.439	1.517,19
V	Tekuća pričuva	50.000	0	0
C	UKUPAN FINACIJSKI REZULTAT (A-B)	0	(697.390)	
D	AKUMULIRANI NERASPOREĐENI VIŠAK PRIHODA NAD RASHODIMA (konto 591111)		7.924.285	

Kao što se vidi iz prezentiranih podataka u tabeli, Grad je za 2015. godinu, ostvario negativan finansijski rezultat u iznosu od 697.390 KM, a akumulirani višak prihoda nad rashodima iz prethodnih godina iznosi 7.924.285 KM, za koji, u izvješću o izvršenju Proračuna za 2015. godinu nije data detaljna struktura. U izvješću je samo u tabelarnom pregledu navedeno da se, nepokriveni višak rashoda nad prihodima temeljem nenamjenskih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, prenosi u 2016. godinu u iznosu od 6.450.675 KM, što pokazuje da je iskazani višak prihoda nad rashodima u financijskom izvješću nastao kao rezultat ne utrošenih namjenskih sredstava. Uvidom u dokumentaciju, konstatirano je da je Grad Mostar planirao pokriće akumuliranog deficita po osnovi nenamjenskih prihoda i primitaka i rashoda i izdataka iz ranijih godina projekcijom ostvarenja suficita za 2016. godinu (1.700.000 KM) i planom suficita za 2017. i 2018. godinu sukladno članku 43. Zakona o proračunima u FBiH.

Potrebno je da se u Izvješću o izvršenju Proračuna Grada Mostara detaljno obrazloži ostvarenje financijskog rezultata sa posebnim osvrtom na ostvarenje viška rashoda i izdataka nad prihodima i primicima po osnovu nenamjenskih prihoda i i primitaka, rashoda i izdataka iz ranijeg razdoblja.

Pregled izvršenja rashoda i izdataka za 2015. godinu dani je u tabeli u privitku Izvješća.

7. Imovina obveze i izvori sredstava

Prema prezentiranim podacima u financijskom izvješću „Bilanca stanja“ na dan 31.12.2015. godine, ukupna vrijednost imovine iskazana je u iznosu od 361.651.301 KM, od čega se na novčana sredstva odnosi

18.967.430 KM, kratkoročna potraživanja 22.323.402 KM, kratkoročne plasmane 105.978 KM, neotpisanu vrijednost stalnih sredstava 319.145.977 KM. U strukturi obveza i izvora sredstava na kratkoročne obveze i razgraničenja se odnosi 28.272.848 KM (od čega kratkoročna razgraničenja 22.087.136 KM), dugoročne obveze 22.904.171 KM i izvore stalnih sredstava 310.474.282 KM. Iz navedenih podataka se vidi da nisu usuglašena stalna sredstva i izvori sredstava, što je detaljno obrazloženo u točki 7.3. Izvješća.

7.1 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Novčana sredstva iskazana su u iznosu 18.967.429 KM i odnose se na sljedeća stanja: redovni računi 2.401.505 KM, izdvojena novčana sredstva 10.163.260 KM, namjenska sredstva (6.400.248 KM) i ostala sredstva (2.413 KM). Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da se za svaki projekat izdvajaju sredstva na poseban račun u cilju praćenja utrošenih sredstava za namjenu za koju su i osigurana.

Blagajničko poslovanje regulirano je Pravilnikom o blagajničkom poslovanju iz 2013. godine, kojim je definiran blagajnički maksimum u iznosu od 5.000 KM. Uvidom u dokumentaciju konstatirano je da se preko blagajne plaćaju računi do 150 KM, isplate i povrat kontacija, kao i isplata po obračunu putnih naloga. Uvidom u dokumentaciju blagajničkog poslovanja utvrdili smo da nije uspostavljen u potpunosti adekvatan sustav unutarnjih kontrola obzirom da naloge za uplatu i isplatu potpisuje samo blagajnik i primatelj, odnosno nema drugih ovjera o tome tko je izvršio kontrolu. Blagajničko izvješće također je potpisano samo od strane blagajnika. Blagajnička izvješća i ostala dokumentacija nisu vođena svakodnevno, a žurno i uredno. Također, novčana sredstva u blagajni u predviđenim kolonama nisu evidentirana po apoenima.

Imajući u vidu prethodno navedeno, konstatirano je da nije vršena adekvatna kontrola nad raspolaganjem novčanim sredstvima sukladno Pravilniku o blagajničkom poslovanju i Naputku o blagajničkom poslovanju⁹.

Iako su aktivnosti na uspostavljanju riznice otpočele u 2008. godini, još uvijek ista nije uspostavljena, niti je Grad Mostar uspostavio Registar proračunskih korisnika, što je obveza sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Zakonu o riznici FBiH.

Uspostaviti kontrolu naplate i isplate iz blagajne od strane ovlaštenih osoba na način da odgovorna osoba vrši ovjeru blagajničkog izvještaja i naloga za uplatu i isplatu sukladno unutarnjem aktu.

Poduzeti sve neophodne aktivnosti kako bi se u što kraćem roku uspostavila riznica, kao i Registar proračunskih korisnika sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Zakonu o riznici u FBiH.

7.2 Kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

U financijskim izvješćima iskazana su potraživanja u iznosu od 23.132.594 KM, od čega se na kratkoročna potraživanja odnosi 22.323.402 KM, kratkoročne plasmane 105.978 KM i kratkoročna razgraničenja 703.214 KM. Strukturu najznačajnijih kratkoročnih potraživanja čine: potraživanja za komunalnu naknadu 11.001.388 KM, potraživanja za rentu 3.438.171 KM, za uređenje građevinskog zemljišta 2.849.081 KM, uzurpirano zemljište/zauzimanje javnih površina 1.597.724 KM, potraživanja za zakup 366.984 KM, potraživanja za dodijeljeno zemljište 122.000 KM, sumnjiva i sporna potraživanja 2.675.628 KM i ostala potraživanja 78.361 KM. Najveći dio kratkoročnih potraživanja se odnosi na potraživanja iz ranijeg razdoblja (20.877.531. KM).

Od ukupnih kratkoročnih potraživanja, stvorenih temeljem izdanih rješenja, koje je Grad trebao usuglasiti sa dužnicima na dan 31.12.2015. godine, putem konfirmacija- izvoda otvorenih stavki, samo su za potraživanja u iznosu od 1.151.067 KM poslana konfirmacije (dio potraživanja za pogodnosti-rente, za dodijeljeno zemljište i potraživanja za zakup poslovnog prostora), a za preostala potraživanja u iznosu od 21.172.336 KM, nije prezentirano da su iste poslana, iako je obveza sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji FBiH.

⁹ „Sl.novine FBiH“, br. 94/07

Iako nam nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje da su u početnom stanju sadržana potraživanja starija od 5 (pet) godina, s obzirom da nije urađen popis potraživanja niti je izvršeno usuglašavanje knjigovodstvenih evidencija potraživanja sa pomoćnom evidencijom, nije poslana većina konfirmacija, iz prezentirane Odluke o preknjižavanju kratkoročnih potraživanja na sumnjiva i sporna potraživanja koju je donio gradonačelnik 30.03.2016. godine, konstatirali smo da većina navedenih potraživanja datiraju iz razdoblja 2001.- 2005. godina i ista su većinom preuzeta od ranijih općina koje su ušle u sastav Grada Mostara, ali za ista nisu pokrenute zakonske mjere naplate, kako od strane prijašnjih općina tako i od strane Grada, pa iako je došlo do zastare istih, ista se još uvijek vode u poslovnim knjigama Grada. Samo su potraživanja u iznosu od 696.492 KM preknjižena na sumnjiva i sporna potraživanja, Uvidom u Izvješće o popisu potraživanja za 2015. godinu, konstatirano je da je Povjerenstvo predložilo prijenos potraživanja iz 2004. godine, na sumnjiva i sporna potraživanja, iako su ista zastarjela.

Zbog navedenog nismo se uvjerali da je Grad poduzimao pravovremeno zakonske mjere na naplati potraživanja iz ranijeg razdoblja, zbog čega su potraživanja u značajnom iznosu zastarjela.

Potraživanja za komunalnu naknadu iskazana su u iznosu od 11.001.388 KM i ista su u nadležnosti Odjela za gospodarstvo, komunalne i inspeksijske poslove koje poduzima aktivnosti na naplati istih. Dana 16.12.2015. godine Odjel je prema Javnom pravobraniteljstvu uputio pregled obveznika za pokretanje postupka naplate potraživanja u iznosu od 82.869 KM. U Izvješću Središnjeg popisnog povjerenstva je navedeno da je u proteklom razdoblju utvrđeno da je bilo evidentiranih uplata za komunalnu naknadu, a da knjigovodstveno nije bilo evidentirano potraživanje, što ukazuje na neažurnost evidentiranja istih. Uvidom u dokumentaciju, konstatirano je da je navedeni Odjel u razdoblju 2011 -2016 godina, dostavljao dokumentaciju Javnom pravobraniteljstvu Grada Mostara s ciljem pokretanja postupka prisilne naplate komunalne naknade. Prema Izvješću Odjela za gospodarstvo, komunalne i inspeksijske poslove za 2015. godinu, u razdoblju od 2011. godine do 01.03.2016. godine, pripremljeni su prijedlozi za utuženje u značajnim iznosima, čiji su procesi u tijeku, ali u isto se nismo mogli uvjeriti s obzirom da nam nije prezentirana relevantna dokumentacija pravobraniteljstva koja to potvrđuje.

Potraživanja za uređenje građevinskog zemljišta iskazana su u iznosu od 2.849.081 KM. Za potraživanja od sljedećih dužnika: „Tehnomont“ d.o.o. Mostar (402.633 KM iz 2006. godine), „Babić“ d.o.o. (334.466 KM iz 2015. godine), „Goran Mujić i Tempo Vranica“ d.d. Mostar (216.260 KM, za koja nije prezentiran podatak iz kojeg su razdoblja), nije prezentirana dokumentacija o poduzetim aktivnostima za naplatu navedenih potraživanja. Također, je konstatirano da se za određene uplate po izdanim rješenjima za uređenje građevnog zemljišta blagovremeno ne zatvaraju stvorena potraživanja.

Potraživanja za uzurpirano zemljište/zauzimanje javnih površina iskazana u iznosu od 1.597.724 KM. Za potraživanja od dužnika, obuhvaćena uzorkom (JP Hrvatske telekomunikacije d.d. Mostar 775.408 KM, Opresa d.d. Sarajevo 34.132 KM, Tomić Darmilko 5.449 KM) nije nam također prezentirana dokumentacija o poduzetim aktivnostima za naplatu navedenih potraživanja, niti se na osnovu iste može utvrditi iz kojeg razdoblja datiraju ova potraživanja.

Iz prezentirane dokumentacije je utvrđeno da se za **potraživanja za pogodnost-rentu, za dodijeljeno zemljište i potraživanja za zakup poslovnog prostora** vodi pomoćna knjiga potraživanja po komitentima u Odjelu za nekretnine i finansije, a za ostale vrste potraživanja nije nam prezentirana pomoćna knjiga potraživanja, koja čini temelj za redovito i svakodnevno praćenje dospelosti svakog potraživanja. Također, smo konstatirali da za određena izdana rješenja temeljem naknade za rentu, nisu stvorena potraživanja. Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da se poduzimaju mjere naplate istih sukladno zakonskim propisima, kao i knjigovodstveno evidentiranje istih na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja.

Sumnjiva i sporna potraživanja iskazana u iznosu od 2.675.628 KM odnose se najvećim dijelom na potraživanja za zakup 1.652.938 KM, naknadu za dodijeljeno zemljište 197.972 KM, naknadu za rentu 212.489 KM te naknadu za korištenje građevinskog zemljišta 270.681 KM. U toku revizije konstatirali smo da nije uspostavljena potpuna suradnja sa Javnim pravobraniteljstvom i nadležnim gradskim odjelima, kako bi se osigurala bolja naplata sumnjivih i spornih potraživanja ili eventualnog otpisa istih koja su zastarjela a neutužena. Također smo konstatirali da se određena potraživanja koja su starija od godinu dana ne evidentiraju blagovremeno na poziciju sumnjivih i spornih potraživanja.

Temeljem navedenog Grad nije usuglasio knjigovodstveno sa stvarnim stanjem potraživanja na dan 31.12.2015. godine, niti su ista usuglašena sa komitentima, obzirom da nije poslana većina potvrđivanja, niti je izvršen popis potraživanja za 2015. godinu. Nije osigurano vođenje pomoćne knjige potraživanja po svim osnovama, izuzev pomoćne knjige za potraživanja po osnovu rente, dodijeljenog zemljišta i zakupa poslovnih prostora. Također, se ne vrši pravilno knjigovodstveno evidentiranje potraživanja iz ranijih godina, niti se blagovremeno poduzimaju odgovarajuće zakonske mjere na naplati istih, obzirom da je evidentno da je došlo do zastare određenih potraživanja iz ranijih godina, a što nije sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, Zakonu o računovodstvu i reviziji i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH, zbog čega smatramo da ista nisu realno iskazana u financijskim izvješćima.

Potrebno je osigurati vođenje pomoćne evidencije svih potraživanja i kontinuiranog usuglašavanja iste sa knjigovodstvenom evidencijom, te uspostaviti jedinstven sustav naplate potraživanja, izvršiti procjenu naplativosti iskazanih potraživanja, osigurati kontinuirano praćenje naplate potraživanja po svim osnovama, kao i poduzimanje zakonskih mjera na naplati svih potraživanja, a posebno onih iz ranijeg razdoblja, kod kojih nije došlo do zastare, izvršiti pravilno knjigovodstveno evidentiranje kratkoročnih potraživanja u cilju realnog i objektivnog iskazivanja potraživanja u financijskim izvješćima.

7.3 Stalna sredstva

U financijskim izvješćima na dan 31.12.2015. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti 319.551.278 KM, od čega se na neotpisanu (sadašnju) vrijednost stalnih sredstava odnosi 319.145.977 KM (nabavna vrijednost 412.131.632 KM i ispravka vrijednosti 92.985.655 KM), a na dugoročne plasmane 405.301 KM.

Uvidom u iskazana stalna sredstva i izvore stalnih sredstava, evidentno je neslaganje sredstava i izvora sredstava za 17.454.310 KM. Navedena razlika se najvećim dijelom odnosi na prethodno razdoblje s obzirom da je neslaganje za 2015. godinu iznosilo 385.885 KM. U toku revizije nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su poduzimane aktivnosti na usuglašavanju stanja stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava. Uvidom u obračun amortizacije stalnih sredstava, utvrđeno je da se obračun amortizacije, za određena stalna sredstva, vrši po višim porezno priznatim amortizacijskim stopama i u okviru iste amortizacijske grupe sredstava primjenjuju se različite amortizacijske stope bez propisanog unutarnjeg akta. Navedeni obračun amortizacije nije sukladan Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH, kojim je propisano da se obračun amortizacije vrši linearnom metodom indirektno na teret izvora sredstava, primjenom minimalnih amortizacijskih stopa iz Nomenklature sredstva za amortizaciju koju primjenjuju proračunski korisnici, sukladno navedenim propisima.

Obzirom na dugogodišnje neslaganje stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava, nepravilan obračun amortizacije stalnih sredstava, smatramo da sustav unutarnjih kontrola nije osigurao da stalna sredstva i izvori stalnih sredstava budu točno i pravilno iskazana u financijskom izvješću „Bilanca stanja“ na dan 31.12.2015. godine, što nije sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Potrebno je poduzeti aktivnosti na usuglašavanju i pravilnom knjigovodstvenom evidentiranju stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava, a obračun amortizacije vršiti sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH, Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Nomenklaturi sredstva za amortizaciju koju primjenjuju proračunski korisnici.

Uvidom u „Bilancu stanja“ i ostalu dokumentaciju vezanu za zgrade koje su iskazane u iznosu od 15.543.723 KM, utvrđeno je da se u poslovnim knjigama nalazi 31 poslovna zgrada, 227 poslovnih prostora, 24 stana i 21 kiosk. Za većinu zgrada nedostaje dokumentacija – katastarski i zemljišno knjižni izvadak, temeljem koje bi se utvrdilo vlasništvo. Temeljem prezentirane dokumentacije, utvrdili smo da se 18 stanova ne vodi u knjigama Grada. Vezano za poslovne prostore, Služba za nekretnine je izvršila identifikaciju

prostora, pribavila podatke iz katastarskog operata i zemljišne knjige i izradila elektronsku bazu u koju su uneseni navedeni podaci. Ipak, zbog velikog broja neuplanjenih i neuknjiženih objekata, kao i zbog činjenice da je arhiva Grada Mostara uništena, te zbog nedostatka dokumentacije, prema izjavi odgovorne osobe, otežana je izrada baze podataka koja će biti potpuna i vjerodostojna. Sukladno Zakonu o stvarnim pravima, Služba za nekretnine rješava upravne sporove, priprema prijedloge rješenja za čije donošenje je nadležno Gradsko vijeće, koje ne funkcioniše od 31.12.2012. godine, zbog čega predmeti iz navedene oblasti nisu riješeni. Međutim, na zahtjev Javnog pravobraniteljstva, Služba vrši upis stvarnih prava na nekretninama u vlasništvu Grada.

Poduzeti aktivnosti na utvrđivanju imovine u vlasništvu Grada Mostara i na koju ima pravo raspolaganja, te temeljem vjerodostojne dokumentacije vršiti procjenu vrijednosti imovine kako bi imovina bila istinito i fer iskazana u poslovnim knjigama.

7.4 Kratkoročne obveze i razgraničenja

Kratkoročne obveze i razgraničenja iskazani su u iznosu 28.272.847 KM, od čega se na razgraničenja odnosi 22.087.136 KM (razgraničeni prihodi 21.947.057 KM i razgraničeni rashodi 140.079 KM), kratkoročne obveze prema dobavljačima 2.979.658 KM i obveze po kratkoročnim kreditima 1.107.401 KM, obveze prema djelatnicima 1.073.317 KM (plaće za prosinac 2015. godine) i finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama 1.025.333 KM.

Prema dostavljenim Izvodima otvorenih stavki, obuhvaćenih uzorkom, većina iskazanih kratkoročnih obveza Grada nije usuglašena sa iskazanim stanjima evidentiranim kod dobavljača. Iako je Grad dostavio preslike kartica za sravnjenje, dobavljači nisu odgovarali na iste, zbog čega Grad nije mogao provoditi dodatna knjiženja.

7.5 Dugoročne obveze i razgraničenja

Dugoročne obveze i razgraničenja iskazane su u iznosu 22.904.171 KM i odnose se skoro u cijelosti na primitke od zaduženja od stranih finansijskih investicija 22.904.030 KM.

Za Dugoročne obveze po ino- kreditima iskazane su u iznosu 22.904.030 KM, nije nam prezentirana dokumentacija koliko se odnosi na glavnica, a koliki iznos na kamatu.

Struktura i stanje dugoročnih obveza po kreditima je sljedeća:

Dugoročni krediti	Svrha zaduženja	Razdoblje otplate duga		Obveze na dan 31.12.2015
Kuvajtski kredit Sjever	Izgradnja glavne ceste i dva puta	2010	2023	8.234.896,34
Kuvajtski kredit Stari grad	Izgradnja mosta i prilaznih cesta	2010	2023	4.885.202,69
Kuvajtski kredit Jugistok	Izgradnja cesta	2010	2023	3.625.585,46
Kultumonasljeđe Stari most IDA 32690	Izgradnja Starog mosta	2009	2034	6.496.941
Urbana infrastruktura I IDA 39540	Izgrada urbanističkih planova	2013	2024	-338.596
UKUPNO				22.904.029

Grad je kao pravni sljedbenik bivših Općina dana 16.03.2004. godine preuzeo i na poziciji dugoročnih obveza iskazao kredite **Kuvajtskog fonda za razvoj 535 (Projekat četiri ceste i rekonstrukcije mosta „Musala“)** koji su odobreni 1999. godine, zaključeni između Investicijske banke FBiH i bivših općina i to sa općinama: „Sjever“, „Stari grad“ i „Jugoistok“. Stanje navedenih kredita na dan 31.12.2015. godine iznosi: Općina „Sjever“ (glavnica 8.234.896 KM i kamata 354.927 KM), Općina „Stari grad“ (glavnica 4.885.203 KM) i Općina „Jugoistok“ (glavnica 3.625.585 KM i kamata 697.959 KM). **Iz prezentirane dokumentacije**

konstatirano je da Grad Mostar nije u 2015. godini, kao ni prethodnih godina izmirivao obveze po navedenim kreditima. Ukazom o alokaciji obveza po kreditu **Projekat četiri ceste i rekonstrukcija mosta „Musala“** na sjednici Doma naroda 30.07.2015. godine i sjednici Zastupničkog doma Parlamenta FBiH 09.10.2015. godine navedeni „Kuvajtski krediti“ u cjelosti su alocirani na Federaciju BiH¹⁰ od 06.11.2015. godine. Iakosu isti alocirani na FBiH, isti su tek u ožujku 2016. godine iskniženi iz evidencija Grada iz razloga što se, prema izjavi odgovorne osobe, nakon objavljivanja Ukaza, čekala dodatna dokumentacija za isknižavanje navedenih obveza iz poslovnih knjiga Grada, ali ista do momenta isknižavanja nije dostavljena. Temeljem prezentirane dokumentacije konstatirali smo da knjigovodstveno nisu evidentirane obveze od zaduživanja od stranih pozajmljivača po osnovu kamata za kredit bivše Općine „Stari grad“.

Kredit Svjetske banke za projekat Urbana infrastruktura I IDA 39540- zaključen Supsidijarni finansijski sporazum između Federalnog ministarstva financija i Grada Mostara 2005. godine, odobreni iznos 621.118 SDR (u protuvrijednosti 1.290.511 KM) sa razdobljem otplate 20 godina, uključujući 8 godina grace razdoblja, pa je otplata kredita započela u 2013. godine, a krajnje razdoblje otplate je 2024 godina. Navedeni kredit je namijenjen za implementaciju **Projekta urbane infrastrukture i pružanja usluga/izradu prostornog plana Grada**. Na osnovu dostavljene dokumentacije konstatiramo da Grad nepravilno knjigovodstveno evidentira dugoročne obveze po navedenom kreditu, odnosno nije stvorio obveze sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH. Otplata kredita se vrši na osnovu dostavljenih zahtjeva od strane Federalnog ministarstva financija i do 31.12.2015. godine otplaćeno je po osnovu glavnice 338.595 KM (2013 - 109.055 KM; 2014- 108.338 KM; 2015.-121.202 KM).

S obzirom da Grad vrši otplatu kredita, mišljenja smo da je trebalo za iste provesti knjigovodstveno evidentiranje obveze otplate navedenog kredita.

Urbana infrastruktura II IDA 39541 Parking Mostar je kredit za koji je zaključen Supsidijarni finansijski sporazum II, između Federalnog ministarstva financija i Grada Mostara namijenjenog za dodatno financiranje Projekta urbane infrastrukture za izradu prostornog plana Grada Mostara i realizaciju kapitalnih investicija po navedenom planu. Kredit je odobren 2008. godine u iznosu 2.640.000 SDR i isti nije iskazan u protuvrijednosti u KM. Razdoblje otplate je 20 godina, uključujući 8 godina grace razdoblja, s tim da otplata dopijeva 2016. godine. **Konstatujemo da Grad nije u knjigovodstvenim evidencijama iskazao obveze po navedenom kreditu.** Tijekom 2015. godine, nije bilo niti jedne otplate glavnice, samo su plaćane dospjele kamate i servisni troškovi u iznosu od 116.452 KM.

Prema navedenom, obveze po kreditima Svjetske banke za projekat Urbana infrastruktura I IDA 39540 i Svjetske banke za projekat Urbana infrastruktura II IDA 39541 nisu iskazane u knjigovodstvenoj evidenciji, pa ni ukupne obveze Grada nisu realno iskazane.

Također, naglašavamo da nam za navedene kredite nije prezentirana dokumentacija koja se odnosi na potpisani Supsidijarni finansijski Sporazum sa Federalnim ministarstvom financija i otplatne planove kredita koji bi služili za knjigovodstveno evidentiranje obveza.

Kredit Svjetske banke za projekat Kulturno nasljeđe Stari most I IDA 32690. Stanje kredita na dan 31.12.2015. godine iznosi 6.496.941 KM. Kredit je zaključen 1999. godine za rekonstrukciju kompleksa „Stari most“ i obnovu objekta susjedstva Starog Mosta u okviru implementacije „Pilot projekta kulturnog nasljeđa“ u iznosu 3.000.000 SDR, s tim da je povučeno/iskorišteno sredstava od 2.931.421 SDR, što je na datum povlačenja iznosilo 7.444.929 KM. Rok otplate kredita je 35 godina, uključujući 10 godina grejs razdoblja. Obveze po navedenom kreditu se uredno izmiruju na osnovu dostavljenih naloga od strane Federalnog ministarstva financija FBiH. Tijekom 2015. godini uplaćen iznos po obvezama za glavicu je 182.238 KM i obveza za kamate i servisne troškove 38.499 KM, po nalogu za plaćanje od strane Federalnog ministarstva financija.

Temeljem navedenog, konstatirano je da Grad nije prenio obveze koje dopijevaju u 2015. godini na poziciju kratkoročnih obveza, zbog čega su nerealno iskazane i dugoročne i kratkoročne obveze za kredit Svjetske banke za projekat „Kulturno nasljeđe Stari most I IDA 32690“.

¹⁰ „Sl.novine FBiH“, br 86/15

U cilju realnog iskazivanja ukupnih obveza, osigurati pravilno evidentiranje obveza po kreditu Svjetske banke za projekat Urbana infrastruktura I IDA 39540 i Urbana infrastruktura II IDA 39541 Parking Mostar u poslovnim knjigama Grada.

8. Vanbilančna evidencija

U vanbilančnoj evidenciji sa 31.12.2105. godine iskazan je iznos 16.315.113 KM, od čega se iznos 4.742.249 KM odnosi na potraživanja po osnovu urbanističkih suglasnosti za dodijeljeno zemljište, 2.400.000 KM inteme obveze/potraživanja Grada iz ranijeg razdoblja (za koje nije prezentirana dokumentacija o kojim obvezama/potraživanjima je riječ i iz kojeg razdoblja), izdate garancije za kredite i zajmove 6.096.116 KM, kao i dospjele obveze temeljem sudskih presuda 1.622.292 KM (odnose se na rješenja po pravosnažnim sudskim presudama) i potencijalna potraživanja po osnovu sudskih presuda 1.477.102 KM

Smatramo da je u cilju istinitog i fer iskazivanja stanja obveza, navedene pravosnažne sudske presude trebalo evidentirati na bilančnim pozicijama.

Potencijalne obveze u iznosu 6.096.116 KM se odnose na izdane garancije za kredite u 2009 godini i to: **Deponija I-garancija 1.417.609 KM i Deponija II-garancija 4.678.507 KM** za davanje suglasnosti Federalnom ministarstvu financija za projekat proširenja postojeće deponije putem Javnog preduzeća „Deponija“ d.o.o. Mostar. Grad Mostar se kao garant/jemac pojavljuje kod Supsidijarnog kreditnog sporazuma zaključenog između Vlade FBiH (koju zastupa Federalno ministarstvo financija) i Javnog poduzeća „Deponija“ d.o.o. Mostar u iznosu od 627.646 SDR uvećanom za troškove i kamate - **Deponija I-garancija u iznosu 1.417.609 KM** i Supsidijarnog kreditnog sporazuma zaključenog između Vlade FBiH (koju zastupa Federalno ministarstvo financija) i Javnog poduzeća „Deponija“ d.o.o. Mostar za Drugi Projekat upravljanja čvrstim otpadom u iznosu od 2.200.000 SDR uvećanom za troškove i kamate - **Deponija II-garancija u iznosu 4.678.507 KM.**

Izvršna sudska rješenja potrebno je iskazati na bilančnim pozicijama obzirom da se radi o dospjelim obvezama, a sve u cilju istinitog i fer iskazivanja stanja obveza u financijskim izvješćima.

9. Javne nabave

Revizijom postupaka javnih nabava obuhvaćene su nabave koje su se provodile tijekom 2015. godine, s ciljem utvrđivanja da li se kod dodjele ugovora za nabavu roba i usluga i kod vršenja radova postupalo sukladno procedurama definiranim Zakonom o javnim nabavama. Uvidom u dokumentaciju konstatirano je da Grad Mostar nije donio Plan javnih nabava za 2015. godinu, kako je propisano člankom 17. Zakona. Prema prezentiranim podacima, u 2015. godini, provedena su dva pregovaračka postupaka, jedan otvoreni, 11 konkurentskih i 19 izravnih postupaka. Vrijednost izvršenih nabava je 2.120.158 KM.

Izvršen je uvid u procedure nabava za dva pregovaračka postupka, tri konkurentska postupka i tri izravna postupka i istim nisu utvrđene nepravilnosti. Vrijednost obuhvaćenih uzoraka je 1.127.283 KM.

Provedenom revizijom dokumentacije vezane za navedene nabave konstatirano je da su nabave pokretane temeljem odluke gradonačelnika o pokretanju postupka, da je povjerenstvo, imenovano od strane gradonačelnika sukladno članku 13. Zakona o javnim nabavama, izvršilo verifikaciju i rangiranje prispjelih ponuda, a temeljem prijedloga povjerenstva, gradonačelnik je donosio odluke za sklapanje ugovora sa najpovoljnijim ponuđačima, dok je objava obavijesti i dostavljanje izvješća o postupcima javnih nabava u informacijski sustav vršena sukladno članku 123. Zakona.

10. Popis imovine, potraživanja i obveza

Odlukom gradonačelnika (02-16-13513/15 od 20.11.2015.godine) formirano je Središnje popisno povjerenstvo koje je sačinilo Elaborat o izvršenom popisu imovine i obveza u Gradu Mostaru na dan 31.12.2015. godine. Izvješće o provedenom popisu imovine i obveza Grada Mostara za 2015. godinu usvojeno je Odlukom gradonačelnika tek 30.03.2016. godine, iako je isti trebao biti završen u zakonskom

roku do 01.02.2016. godine, kako bi se rezultati popisa knjigovodstveno evidentirali sa 31.12.2015. godine. Uvidom u dokumentaciju konstatirano je i da je popis imovine i obveza za 2014. godinu sačinjen također sa zakašnjenjem, tek 15.04.2015. godine, što ukazuje da se ne poštuje zakonski rok utvrđen Zakonom o računovodstvu i reviziji.

Iako su Odlukom o usvajanju Izvješća prihvaćeni prijedlozi Središnjeg popisnog povjerenstva da se izvrši rashodovanje i knjigovodstveno preknjižavanje kratkoročnih potraživanja i isknjižavanje obveza, opreme, ostalih materijalnih i nematerijalnih stalnih sredstava, putem prodaje, doniranja ili uništavanja, sukladno važećim propisima, isto se nije moglo provesti pod 31.12.2015. godine, imajući u vidu da je rok za podnošenje Godišnjeg obračuna zadnji dan u mjesecu veljači za prethodnu godinu. Gradonačelnik je 30.03.2016. godine donio Odluku o rashodovanju stalnih sredstava nabavne vrijednosti 165.932 KM (otpisana vrijednost 155.626 KM i sadašnja vrijednost 10.306 KM).

Povjerenstva su provela popis, sačinila popisne liste, ali iste ne sadrže sve elemente popisne liste, jer u istim nije iskazana količina, cijena, te vrijednosni pokazatelji stvarnog i knjigovodstvenog stanja stalnih sredstava, zbog čega se nismo uvjerali da su knjigovodstvena stanja usuglašena sa stvarnim. Također, je konstatirano da se ne vodi pomoćna knjiga kapitalne imovine propisana Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Uvidom u popisne liste stalnih sredstava, konstatirano je da nije sačinjen pojedinačni popis zgrada, stanova i poslovnih prostora, Također, veliki problem predstavljaju stalna sredstva koja nemaju inventure brojeve. Konstatiran je višak stalnih sredstava koja su donirana, ali za koja nikad nije utvrđena stvarna vrijednost kako bi se mogla uknjižiti u imovinu Grada. Isto tako, ranijih godina su nabavljena stalna sredstva, dani im inventurni brojevi, a knjigovodstveno nisu evidentirana, kao što je oprema u objektu „Vijećnica“ i oprema u nekim mjesnim zajednicama. Kako bi se manjak sveo na najmanju moguću mjeru, ponavljani su popisi na pojedinim lokacijama radi pronalaska i popisa stalnih sredstava, što je dovelo do kašnjenja u radu i predaji Izvješća o popisu. U JP „Kosmos“ odložena su stalna sredstva iz bivšeg objekta u kojem je smješten inkubator, bez uredno izvršene primopredaje objekta i zapisnika o primopredaji.

U izvješću Povjerenstva o popisu gotovine, obveza i potraživanja navedena su pojedinačno samo novčana sredstva povrstama računa, dok su svi ostali podaci preuzeti iz knjigovodstva. Potraživanja i obveze nisu popisani pojedinačno po kupcima i dobavljačima. Uvidom u dokumentaciju konstatirano je da je Povjerenstvo u svom Izvješću dalo prijedlog za prijenos potraživanja iz ranijih godina na sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 690.492 KM, temeljem čega je gradonačelnik donio odluke o preknjižavanju kratkoročnih potraživanja u navedenom iznosu, na sumnjiva i sporna potraživanja 30.03.2016. godine, (potraživanja po temelju pogodnosti –renti 585.445 KM, potraživanja po pozajmicama 75.000 KM, za dodjeljeno zemljište 29.157 KM, za zakup poslovnog prostora 890 KM sa PDV). Većina navedenih potraživanja datiraju iz razdoblja 2001.- 2005. godina, ali za ista je navedeno da nema dokumentacije koja potvrđuje iskazana potraživanja, niti postoji dokaz da su provedene zakonom propisane radnje za naplatu potraživanja. Uvidom u dokumentaciju konstatirano je da navedene odluke o preknjižavanju, nisu knjigovodstveno evidentirane sa 31.12.2015. godine, niti su iste mogle knjigovodstveno biti evidentirane, obzirom na datum donošenja istih i zakonski rok podnošenja godišnjeg obračuna.

Imajući u vidu naprijed navedeno, konstatiramo da Grad Mostar nije izvršio godišnji popis imovine i obveza, kao ni usuglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem na dan 31.12.2015. godine, sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Godišnji popis imovine i obveza, rokovi izvršenja popisa imovine i obveza, kao i usuglašavanje imovine i obveza vršiti sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Ustrojiti knjigu kapitalne imovine kao jednu od obveznih pomoćnih evidencija sukladno članku 7. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i članku 59. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

11. Komentar

Grad Mostar se, u ostavljenom roku, očitovao na dostavljeni Nacrt izvješća o finansijskoj reviziji za 2015. godinu dopisom broj:01-16-14547/15-1 od 18.08.2016. godine, uz koji je priložena prateća dokumentacija. U očitovanju su navedeni komentari na kvalifikacije dane u neovisnom revizijskom mišljenju pod točkom 1. i u dijelu skretanja pozornosti, kao i komentari na određene nalaze dane u Izvješću pod točkama: 6.1.2., 6.2.2., 6.2.3., 6.2.4., 6.2.5., 7.1., 7.3. i 7.5. Nakon razmatranja komentara sa dužnom pozornošću, određeni komentari su prihvaćeni za koje je priložena relevantna dokumentacija i inkorporirani u Izvješće, ali isti nisu utjecali na izmjenu danog mišljenja. Grad je dostavio dokazni materijal da je već poduzeo aktivnosti u 2016. godini u dijelu implementacije navedenih nalaza i preporuka pod točkama: 6.2.4., 7.3 i 7.5., koje se odnose na knjigovostveno evidentiranje novčanih sredstava za financiranje Projekta „Hera“ – Održivo upravljanje turizma i baštinom Jadranskog područja, na neslaganje stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava koji se najvećim dijelom odnosi na kredit „Kuvajskog fonda“, a koji je isknjižen u 2016. godini nakon pribavljene dokumentacije od Parlamenta FBiH i knjigovostveno evidentiranje kredita Svjetske banke za Projekat Urbana infrastruktura I IDA 39540. Također, je dano obrazloženje da će se određeni broj preporuka pod rednim brojevima 7.1. i 7.5., koje se odnose na blagajničko poslovanje i knjigovostveno evidentiranje kredita Svjetske banke za Projekat Urbana infrastruktura II IDA 39541, realizirati u narednom razdoblju. Za ostale nalaze koji nisu prihvaćeni, nije priložena relevantna dokumentacija koja bi predstavljala validan dokaz o prihvatanju istih.

Rukovoditelj Sektora za finansijsku reviziju:
Dunja Logo, dipl. oec.

Voditelj tima:
Meliha Baručija, dipl. oec

Član tima:
Perislav Delić, dipl. oec

III. SAŽETAK DANIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom poslovanja Grada Mostara za 2015. godinu konstatirali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

- 1. Donijeti Pravilnik o unutarnjim kontrolama – unutarnjim kontrolnim postupcima sukladno Zakonu o proračunima u FBiH,*
- 2. Poboljšati funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u dijelu utvrđenih nedostataka s ciljem otklanjanja istih i dosljedne primjene zakonskih i ostalih propisa,*
- 3. Osigurati dosljednu primjenu Zakona o proračunima u FBiH u dijelu donošenja Proračuna u zakonskom roku, izrade Operativnog proračunskog kalendara, dostavljanja podataka za izradu Proračuna, izrade Plana nabave stalnih sredstava i kapitalnih ulaganja, koji će biti usuglašeni sa Proračunom Grada za tekuću godinu, te iskazivanja podataka u Proračunu o broju radnih mjesta i kvalifikacijskoj strukturi zaposlenih,*
- 4. Osigurati dosljednu primjenu Zakona o proračunima u FBiH u dijelu korištenja odobrenih sredstava samo do visine utvrđene u Proračunu u njegovom posebnom dijelu,*
- 5. Izvješćivanje o izvršenju Proračuna vršiti na način propisan Zakonom o proračunima u FBiH i Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH,*
- 6. Potrebno je da se dopune unutarnje procedure vezane za način prikupljanja, evidentiranja, obračuna, naplate i kontrole naplate javnih prihoda, kako bi se uspostavio takav sustav unutarnjih kontrola koji bi osigurao efikasno izvršavanje osnovne aktivnosti Grada Mostara sukladno Zakonu o proračunima u FBiH,*
- 7. Poduzeti aktivnosti kojim bi se osiguralo kontinuirano usuglašavanje pomoćne evidencije izdanih rješenja temeljem kojih se ostvaruju prihodi Grada Mostara, sa knjigovodstvenim evidencijama, kako bi se osiguralo pravovremeno poduzimanje zakonskih mjera naplate prihoda sukladno članku 46. Zakona o proračunima u FBiH,*
- 8. Potrebno je kontinuirano provoditi aktivnosti na povratu poslovnih prostora prema presudama nadležnog suda kojima su korisnici bili u obvezi predati poslovne prostore Gradu Mostaru,*
- 9. Osigurati evidentiranje rashoda temeljem izvršenih komunalnih usluga u razdoblju u kojem je obveza za plaćanje nastala sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Uredbi o računovodstvu u FBiH,*
- 10. Potrebno je donijeti unutarnja akta o načinu korištenja službenih vozila kao i normi potrošnje goriva po službenom vozilu, u cilju jačanja sustava unutarnjih kontrola. Obrazac za korištenje službenog automobila (PN-4), popunjavati sukladno Pravilniku o obveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga,*
- 11. Potrebno je da se izrađuju i dostavljaju izvješća u radu povjerenstava, uz prethodno utvrđivanje da su poslovi i urađeni, što bi bila osnova za isplatu naknade istih,*
- 12. Ugovorima o djelu obuhvatati izvršenje onih poslova koji, sukladno Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji, nisu utvrđeni kao redoviti poslovi i zadaci zaposlenih Gradske uprave, Potrebno je ugovor o djelu sukladno zakonskim propisima zaključivati jednokratno za točno definirane poslove koje treba uraditi,*
- 13. Donijeti Pravilnik o poklonima i reprezentaciji, te osigurati dosljednu primjenu istog u cilju uspostavljanja efikasnog sustava unutarnjih kontrola,*
- 14. Potrebno je usvojiti proceduru stručnog usavršavanja zaposlenika Gradske uprave, te donositi Plan stručnog usavršavanja koji će biti sastavni dio proračuna Grada Mostara,*
- 15. Potrebno je da se internim procedurama propišu jasni i mjerljivi kriteriji za svaki program dodjele nepovratnih sredstava tekućih grantova u cilju transparentnog trošenja javnog novca,*

16. *Potrebno je da se utvrde mjerljivi kriteriji za dodjelu sredstava tekućeg grantaza kulturu i tekućeg granta za udruge građanima, te da korisnici sredstava iz oblasti kulture, nakon realizacije programa, dostavljaju izvješće o namjenskom utrošku sredstava sukladno članku 57. Zakona o proračunima u FBiH i Odluci o izvršenju proračuna, u cilju izbjegavanja subjektivne procjene i transparentnosti trošenja sredstava,*
17. *Potrebno je blagovremeno i kontinuirano pratiti poslovanje javnih preduzeća koja osniva Grad Mostar, kako isti ne bi došli u poziciju pokretanja stečajnog postupka.*
18. *Potrebno je donijeti dinamički plan ulaganja proračunskih sredstava za realizaciju kapitalnih projekata u kojem će se precizno definirati korisnik, lokacija, vrsta potrebitih radova, kao i planirani iznos sredstava,*
19. *Osigurati realizaciju svih potpisanih ugovora sukladno odredbama kojima se definiraju prava i obveze ugovornih strana, a naročito u dijelu koji se odnosi na poštivanje utvrđenih rokova i naplatu penala,*
20. *Potrebno je da se u Izvješću o izvršenju Proračuna Grada Mostara detaljno obrazloži ostvarenje finansijskog rezultata sa posebnim osvrtom na ostvarenje viška rashoda i izdataka nad prihodima i primicima po osnovu nenamjenskih prihoda i i primitaka, rashoda i izdataka iz ranijeg razdoblja,*
21. *Uspostaviti kontrolu naplate i isplate iz blagajne od strane ovlaštenih osoba na način da se odgovorna osoba vrši ovjeru blagajničkog izvještaja i naloga za uplatu i isplatu sukladno unutarnjem aktu,*
22. *Poduzeti sve neophodne aktivnosti kako bise u što kraćem roku uspostavila riznica, kao i Registar proračunskih korisnika sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Zakonu o riznici u FBiH.*
23. *Potrebno je osigurati vođenje pomoćne evidencije svih potraživanja i kontinuiranog usuglašavanja iste sa knjigovodstvenom evidencijom, te uspostaviti jedinstven sustav naplate potraživanja,*
24. *Izvršiti procjenu naplativosti iskazanih potraživanja, osigurati kontinuirano praćenje naplate potraživanja posvim osnovama, kao i poduzimanje zakonskih mjera na naplati svih potraživanja, a posebno onih iz ranijeg razdoblja, kod kojih nije došlo do zastare,*
25. *Izvršiti pravilno knjigovodstveno evidentiranje kratkoročnih potraživanja u cilju realnog i objektivnog iskazivanja potraživanja u finansijskim izvješćima,*
26. *Potrebno je poduzeti aktivnosti na usuglašavanju i pravilnom knjigovodstvenom evidentiranju stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava, a obračun amortizacije vršiti sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH, Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Nomenklaturi sredstva za amortizaciju koju primjenjuju proračunski korisnici.*
27. *U cilju realnog iskazivanja ukupnih obveza, osigurati pravilno evidentiranje obveza po kreditu Svjetske banke za projekat Urbana infrastruktura I IDA 39540 i Urbana infrastruktura II IDA 39541 Parking Mostar u poslovnim knjigama Grada,*
28. *Izvršna sudska rješenja potrebno je iskazati na bilančnim pozicijama s obzirom da se radi o dospjelim obavezama, a sve u cilju istinitog i fer iskazivanja stanja obveza u finansijskim izvješćima,*
29. *Godišnji popis imovine i obveza, rokovi izvršenja popisa imovine i obveza, kao i usuglašavanje imovine i obveza vršiti sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH,*
30. *Ustrojiti knjigu kapitalne imovine kao jednu od obveznih pomoćnih evidencija sukladno članku 7. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i članku 59. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.*

IV. PRIVITAK GODIŠNJA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

1. Bilanca stanja na dan 31.12.2015. godine

Bilanca stanja na dan 31.12.2015. godine			
Naziv institucije: GRAD MOSTAR			
Opis	31.12.2015.	31.12.2014.	Procenat (2/3)
1	2	3	4
I AKTIVA			
A) Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	42.100.023	43.172.297	97,51
1.Gotovina i plemeniti metali	18.967.430	20.055.817	94,57
2.Vrijednosni papiri			
3.Kratkoročna potraživanja	22.323.402	20.877.531	106,92
4.Kratkoročni plasmani	105.978	105.958	100,00
5.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
6.Zalihe materijala i robe			
7.Zalihe sitnog inventara			
8.Kratkoročna razgraničenja	703.213	2.132.971	32,96
B) Stalna sredstva (11+14+17+18)	319.551.278	308.581.032	103,55
9. Stalna sredstva	412.131.632	395.539.490	104,19
10.Ispravka vrijednosti	92.985.655	87.363.759	106,43
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	319.145.977	308.175.731	103,55
12.Dugoročni plasmani	405.250	405.250	100,00
13.Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana			
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	405.250	405.250	100,00
15.Vrijednosni papiri			
16.Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira			
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)			
18.Dugoročna razgraničenja	51	51	100,00
UKUPNO AKTIVA (A+B):	361.651.301	351.753.329	102,81
II PASIVA			
C) Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	28.272.848	28.655.800	98,66
19.Kratkoročne tekuće obaveze	2.979.658	4.807.945	61,97
20.Obaveze po osnovu vrijednosnih papira			
21.Kratkoročni krediti i zajmovi	1.107.403	1.107.403	100,00
22.Obaveze prema zaposlenicima	1.073.317	1.096.185	97,91
23.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	1.025.333	1.236.763	82,90
24.Kratkoročna razgraničenja	22.087.136	20.407.503	108,23
D) Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	22.904.171	23.207.610	98,69
25.Dugoročni krediti i zajmovi	22.904.030	23.207.469	
26.Ostale dugoročne obaveze	141	141	100,00

27. Dugoročna razgraničenja			
E) Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	310.474.282	299.889.919	103,52
28. Izvori stalnih sredstava	302.096.968	293.217.603	103,02
29. Ostali izvori sredstava	453.029	453.029	100,00
30. Izvori sredstava rezervi			
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	7.924.285	6.219.287	127,41
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima			
UKUPNO PASIVA (C+D+E):	361.651.301	351.753.329	102,81

Rukovodstvo je Bilancu stanja na dan 31.12.2015. godine odobrilo dana 28.02.2016. godine

Gradonačelnik

Ljubo Bešlić

2. Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2015. godinu

Godišnje izvješće o izvršenju Proračuna za 2015. godinu					
Naziv institucije: GRAD MOSTAR					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstup. (3-2)	Procenat 3/2x100
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
I. PRIHODI I PRIMICI	48.007.474	47.812.086	47.349.550	-195.388	99,59
A.PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	23.929.570	24.057.454	21.514.919	127.884	100,53
1. Porez na dobit pojedinca i poduzeća	9.250	11.118	30.040	1.868	120,19
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	9.250	11.118	30.040	1868	
Porezi na dobit poduzeća					
Porez na dobit banaka i drugih fin. org. i druš. za osig. i reosig. imovine i osoba, pravnih osoba iz oblasti elektropr. pošte i telekom. i pravnih osoba iz oblasti igara na sreću i ostalih poduzeća					
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu					
3. Porezi na plaću i radnu snagu	107.000	86.728	25.301	-20.272	81,05
4. Porez na imovinu	5.205.000	5.118.325	4.229.066	-86.675	98,33
5. Domaći porezi na dobra i usluge	6.000	4.455	9.231	-1.545	74,25
6. Porezi na dohodak	7.000.000	7.276.936	6.600.262	276.936	103,95
7. Prihodi od neizravnih poreza	11.600.000	11.550.190	10.618.228	-49.810	99,57
8. Ostali porezi	2.320	9.702	2.791	7.382	418,19
B.NEPOREZNI PRIHODI (9+10+11)	21.211.031	20.176.438	25.542.534	1.034.593	95,12
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od poz. tečajnih razlika	758.778	717.973	627.770	-40.805	94,62
Prihodi od nefinanc. javnih poduzeća i financ. javnih institucija	724.000	688.255	587.120	-35.745	95,06
Ostali prihodi od imovine	4.778	29.718	40.650	24.940	621,97
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu					
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu					
Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika					
Prihodi od privatizacije	30.000	0	0	-30.000	
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdanu garanciju					
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga	20.437.253	19.446.260	24.899.420	-990.993	95,15
Administrativne takse	950.000	944.137	1.030.442	-5.863	99,38
Sudske takse		250		250	
Komunalne naknade i takse	4.225.200	4.601.515	4.873.177	376.315	108,90
Ostale proračunske naknade i takse	13.319.533	11.869.042	16.988.277	-1.450.491	89,11
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	1.696.520	1.750.019	1.657.760	53.449	103,15
Prihodi od pružanja javnih usl. (prihodi od vl. Djel. korisnika proračuna i vl. prihodi)	167.000	174.214	233.032	7.214	104,31
Neplanirane uplate –prihodi	79.000	107.083	116.732	28.083	135,54
Novčane kazne	15.000	12.205	15.180	-2.795	81,36
Drugi tekući prihodi			164		
11. Primljeni grantovi i donacije	2.866.873	3.578.194	292.097	711.321	124,81
Primljeni tekući grantovi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	82.841	525.844	1.954	443.003	634,76
Primljeni tekući grantovi od ostalih razina vlasti	145.139	257.229	290.143	112.090	177,22
Primljeni kapitalni grantovi od inozemnih vlada	474.194	31.189	0	-443.005	6,57
Kapitalni grantovi od ostalih razina vlasti i fondova	1.814.699	2.413.932	0	599.233	133,02

	Kapitalni grantovi iz nevladinih izvora	350.000	350.000	0	0	
	Donacije					
	II. RASHODI	36.053.440	35.103.840	33.248.404	-949.600	97,67
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	12.140.000	11.978.702	12.079.461	-161.298	98,67
	Bruto plaće i naknade plaća	10.600.000	10.495.937	10.581.244	-104.063	99,01
	Naknade troškova zaposlenih	1.540.000	1.482.765	1.498.217	-57.235	96,28
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	1.200.000	1.145.825	1.152.215	-54.175	95,48
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	12.011.343	10.933.037	9.520.784	-1.078.306	91,02
	Putni troškovi	57.000	48.992	27.116	-8.008	85,95
	Izdaci za energiju	1.839.900	1.938.988	1.733.990	99.088	105,38
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	3.644.743	3.116.434	3.221.542	-528.309	85,50
	Nabava materijala i sitnog inventara	317.000	235.025	496.792	-81.975	74,14
	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	1.029.000	980.272	962.856	-48.728	95,26
	Unajmlj. imovine, opreme i nem. imovine	6.200	4.800	3.600	-1.400	77,41
	Izdaci za tekuće održavanje	2.300.500	2.037.296	1.950.448	263.204	88,55
	Izdaci osig. bank. usl., usluga pl. prometa	79.000	36.250	60.779	-42.750	45,88
	Ugovorne i druge posebne usluge	2.738.000	2.534.980	1.063.661	-203.020	92,58
4.	Tekući grantovi i drugi tekući rashodi	9.605.097	9.407.031	9.309.313	-198.066	97,93
	Tekući grantovi drugim razinama vlasti	3.483.591	3.407.399	3.434.430	-76.192	97,81
	Tekući grantovi pojedincima	564.500	512.190	533.971	-52.310	90,73
	Tekući grantovi neprofitabilnim organiz.	5.267.006	5.222.442	4.958.795	-44.564	99,15
	Subvencije javnim poduzećima	290.000	265.000	382.117	-25.000	91,37
	Subvencije privatnim pod. i poduzetnicima					
	Subvencije finansijskim institucijama					
	Tekući grantovi u inozemstvo					
	Drugi tekući rashodi					
5.	Kapitalni grantovi	892.000	1.455.093	1.013.135	563.093	163,12
	Kapitalni grantovi drugim razinama vlasti	265.000	0	70.000	-265.000	
	Kapitalni grantovi pojedincima	154.000	127.969	768.400	-26.031	83,09
	Kapitalni grantovi neprofitabilnim organiz.	343.000	504.752	174.735	161.752	147,15
	Kapitalni grantovi javnim poduzećima	50.000	110.000	0	60.000	220,00
	Kapitalni grantovi priv. pod. i poduzetn.					
	Kapitalni grantovi financ. institucijama					
	Kapitalni grantovi u inozemstvo	80.000	712.372	0	632.372	890,46
6.	Izdaci za kamate	155.000	184.152	173.496	29.152	118,81
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu					
	Izdaci za inozemne kamate	155.000	184.152	171.605	29.152	
	Kamate na domaće pozajmljivanje			1.891		
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama					
	Tekuća proračunska pričuva	50.000				
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	11.954.034	12.708.246	14.101.146	754.212	106,30
	III. TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA					
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava					
	Primici od prodaje stalnih sredstava					
	Primici od prodaje fed. robnih rezervi					
	Ostali kapitalni primici					
2.	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	11.934.034	13.102.197	9.584.292	1.168.163	109,79
	Nabava zemljišta, šuma i višegod. zasada	2.400.000	2.351.093	2.531.732	-48.907	97,96
	Nabava građevina	6.938.072	3.491.427	2.985.336	-3.446.645	50,32
	Nabava opreme	1.022.100	986.324	521.123	-35.776	96,50
	Nabava stalnih sredstava u obliku prava	175.000	1.549.705	429.256	1.374.705	885,50
	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	1.398.862	4.723.648	3.116.846	3.324.786	337,67
	NETO NABAVA STALNIH SREDSTAVA (1.-2.)	11.934.034	13.102.197	9.584.292	1.168.163	109,80

	NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT	20.000	-393.951	4.516.854	-413.951	1.969,80
	IV. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI					
1.	Primici od finansijske imovine					
	Primljene otplate od pozajmlj. Drugim razinama vlasti					
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitabilnim organiz.					
	Primljene otplate od pozajmlj. javnim pod.					
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih poduzeća					
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih poduzeća i u zajedničkim ulaganjima					
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja					
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inozemstvo					
2.	Izdaci za finansijsku imovinu					
	Pozajmljivanje drugim razinama vlasti					
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitabilnim organizacijama i privatnim poduzećima					
	Pozajmljivanje javnim poduzećima					
	Izdaci za kupovinu dionica javnih poduzeća					
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima					
	Ostala domaća pozajmljivanja					
	Pozajmljivanje u inozemstvo					
	NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1.-2.)					
	V. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBVEZAMA					
1.	Primici od zaduživanja					
	Primici od dugoročnog zaduživanja					
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inozemnog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja					
	Primici od kratkoročnog zaduživanja					
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inozemnog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja					
2.	Izdaci za otplate dugova	20.000	303.439	318.327	283.439	1.517,19
	Otplate dugova primljenih kroz Državu					
	Spoljne otplate	0	303.439	272.395	303.439	
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	20.000	0	45.932	-20.000	
	Otplate unutarnjeg duga					
	Otplate duga po izdanim garancijama					
	Otkup duga					
	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1.-2.)	-20.000	-303.439	-318.327	-283.439	1.517,20
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (III+IV+V)	0	-697.390	4.198.527	-697.390	

Rukovodstvo je Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2015. godinu odobrilo dana 28.02.2016. godine

Gradonačelnik

Ljubo Bešlić

3. Izvješće o novčanim tijekovima za 2015. godinu

IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA		
Razdoblje izvješćivanja 01.01 do 31.12.2015. godine		
Naziv institucije: GRAD MOSTAR		u KM
Redni broj	Pozicija	Iznos
1	2	3
	I NOVČANI PRIMICI	
1	Prihodi (od 2 do 6)	48.050.683
2	Prihodi od poreza	24.057.454
3	Neporezni prihodi	20.415.035
4	Tekući grantovi (grantovi i donacije)	783.073
5	Kapitalni grantovi	2.795.121
6	Prihodi po osnovu zaostalih obveza	
7	Kapitalni primici i transferi (8)	
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	
9	Finansiranje (od 10 do 12)	
10	Primici od finansijske imovine	
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	48.050.683
14	II NOVČANE ISPLATE	
15	Rashodi (od 16 do 21)	36.340.732
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	12.001.527
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	1.145.782
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	11.977.684
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	9.618.461
20	Kapitalni transferi	1.413.126
21	Izdaci za kamate	184.152
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	12.494.899
23	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	12.494.899
24	Financiranje (25 + 26)	303.439
25	Izdaci za finansijsku imovinu	
26	Izdaci za otplate dugova	303.439
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	49.139.070
28	NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 - 27) ili (27 - 13)	-1.088.387
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	20.055.817
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	18.967.430

Rukovodstvo je Izvješće o novčanim tijekovima za razdoblje izvješćivanja od 01.01. do 31.12.2015. godine odobrilo dana 28.02.2016. godine.

Gradonačelnik

Ljubo Bešlić